

Spis treści

Wykaz autorów	XXXIX
Bibliografia i wykaz skrótów	XLIII
Wprowadzenie	LI
Część I. Wybrane zagadnienia związane z zamknięciem roku	
Rozdział I. Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego	3
1. Sporządzanie sprawozdania finansowego	3
1.1. Rok obrotowy i jego ewentualne zmiany	3
1.2. Harmonogram prac związanych z zamknięciem 2018 r.	4
Rozdział II. Polityka rachunkowości, zmiana zasad (polityki) rachunkowości	8
1. Wprowadzenie.....	8
2. Hierarchia zasad rachunkowości stosowanych w Polsce	8
3. Istota polityki rachunkowości.....	9
4. Dokumentacja zasad rachunkowości.....	9
5. Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego	10
6. Ciągłość stosowania zasad rachunkowości	10
6.1. Zagadnienia ogólne	10
6.2. Zmiany zasad polityki rachunkowości.....	11
6.2.1. Przypadki uzasadniające zmianę zasad rachunkowości	11
6.2.2. Przypadki nieuzasadniające zmiany zasad rachunkowości.....	11
6.2.3. Postępowanie w razie zmiany zasad (polityki) rachunkowości	11
Rozdział III. Dane porównawcze wykazywane w sprawozdaniu.....	14
1. Obowiązek wykazywania danych porównawczych	14
1.1. Jednostki, które nie muszą wykazywać danych za poprzedni okres sprawozdawczy.....	14
1.2. Spełnienie warunku porównywalności	14
1.3. Zdarzenia, które nie oznaczają zakłócenia porównywalności danych	14
2. Retrospektywne przekształcenie danych porównawczych w razie braku ich porównywalności.....	15
Rozdział IV. Błędy lat ubiegłych.....	16
1. Rodzaje błędów	16
2. Korygowanie błędów	16
Rozdział V. Wartości szacunkowe	21
1. Ustalenie wartości szacunkowych	21
2. Weryfikacja wartości szacunkowych na dzień bilansowy	21
Rozdział VI. Zdarzenia po dacie bilansu.....	23
1. Rodzaje zdarzeń po dniu bilansowym	23
2. Ujęcie w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym zdarzeń po dniu bilansowym.....	24
Rozdział VII. Obowiązek badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta	26
1. Zmiany w ustawie o biegłych rewidentach	26
2. Jednostki podlegające obowiązkowemu badaniu sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta	26
3. Biegły rewident a firma audytorska	27
4. Wybór biegłego rewidenta	27
5. Umowa o badanie sprawozdania finansowego.....	28
5.1. Termin podpisania umowy o badanie sprawozdania finansowego.....	28
5.2. Okres, na jaki jest zawierana umowa o badanie sprawozdania finansowego.....	28
5.3. Osoby uprawnione do zawarcia umowy o badanie sprawozdania finansowego	29

6. Bezstronność i niezależność biegłego rewidenta.....	29
7. Rozwiązanie umowy o badanie sprawozdania finansowego.....	30
8. Niedopełnienie obowiązku badania sprawozdania finansowego	30
Rozdział VIII. Ogłaszanie sprawozdań finansowych.....	32
1. Udostępnianie sprawozdania finansowego	32
2. Ogłaszanie sprawozdań finansowych	32
Rozdział IX. Składanie sprawozdań do Krajowego Rejestru Sądowego.....	34
1. Obowiązek złożenia sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego	34
2. Struktura Krajowego Rejestru Sądowego.....	34
3. Jednostki zwolnione z obowiązku złożenia sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego	35
4. Termin i sposób złożenia sprawozdania finansowego	35
5. Zmiany w zakresie przekazywania sprawozdań finansowych do rejestru – podsumowanie	35
Rozdział X. Składanie sprawozdań w formie elektronicznej.....	37
1. Wstęp	37
2. Wątpliwości związane z przekazywaniem e-sprawozdań.....	37
2.1. Podmioty zobowiązane do sporządzania sprawozdania finansowego w postaci elektronicznej.....	38
2.2. Techniczne i formalne elementy sprawozdania finansowego w postaci elektronicznej.....	38
2.3. Możliwość sporządzenia sprawozdania w postaci papierowej	38
2.4. Struktura logiczna oraz format sprawozdania finansowego, udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej	38
2.5. Obowiązek przekazywania sprawozdań finansowych przez jednostki sporządzające sprawozdania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości	39
2.6. Składanie sprawozdań finansowych przez jednostki wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego	40
2.7. Narzędzia do otwierania udostępnionych plików struktur logicznych sprawozdań finansowych.....	40
2.8. Forma sprawozdań finansowych sporządzanych przed wejściem w życie obowiązku ich sporządzenia wyłącznie w formie elektronicznej.....	40
3. Obowiązek raportowania jednolitych plików kontrolnych na żądanie organów skarbowych.....	41
4. Strategia podejścia do obowiązku raportowania JPK i e-sprawozdań.....	42
4.1. Odpowiednia integracja systemów	43
4.2. Przygotowanie procedur kontroli danych oraz należyta staranność.....	43
4.3. Opracowanie procesów zarządzania danymi	45
4.4. Sprawdzenie kwalifikacji osób odpowiedzialnych za poprawność danych	46
5. Korzyści wynikające z obowiązku składania JPK i e-sprawozdań	46
6. Alternatywny sposób generowania e-sprawozdań	46
6.1. Przykład projektowania raportów na potrzeby rachunkowości finansowej i rachunkowości zarządczej	46
6.2. Zalety alternatywnego sposobu generowania e-sprawozdań	49
6.2.1. Stosunkowo łatwe uzgadnianie danych	49
6.2.2. Bezkosztowe generowanie elektronicznych sprawozdań.....	49
6.2.3. Zasilanie struktury dla sprawozdań bez konieczności zmian w programach finansowo-księgowych	49
6.2.4. Dowolny plan kont, ważne tylko atrybuty.....	49
6.2.5. Globalne uspojnienie sprawozdawczości	50
6.2.6. Bardzo duża elastyczność rozwiązania	50
6.2.7. Łatwe i szybkie do wdrożenia.....	50
6.2.8. Inspiracja dla małych i średnich przedsiębiorstw.....	50
7. Kompetencje księgowych w świetle nowych przepisów	50
8. Podsumowanie zmian	51
Rozdział XI. Odpowiedzialność za sporządzanie sprawozdań finansowych oraz prowadzenie ksiąg rachunkowych	52
1. Odpowiedzialność karna wynikająca z ustawy o rachunkowości	52
1.1. Zagadnienia ogólne	52
1.2. <i>Resume</i> – sankcje karne wynikające z ustawy o rachunkowości.....	53
2. Odpowiedzialność karna wynikająca z Kodeksu karnego skarbowego	54
3. Odpowiedzialność karna wynikająca z Kodeksu karnego	54
4. Odpowiedzialność wynikająca z Kodeksu pracy	54

5. Odpowiedzialność kierownika jednostki oraz członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego	55
5.1. Odpowiedzialność kierownika jednostki.....	55
5.2. Odpowiedzialność członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego	56
5.3. Odpowiedzialność karna osób (podmiotów) przejmujących odpowiedzialność za określone obowiązki z zakresu rachunkowości	56
Rozdział XII. Czynności „techniczne” związane z zamknięciem roku obrotowego oraz sporządzanie tzw. list kontrolnych	57
1. Czynności „techniczne” związane z zamknięciem roku.....	57
1.1. Ogólne zasady weryfikowania uprawnień jednostki do sporządzania sprawozdania finansowego	57
1.2. Sprawdzenie (weryfikacja) uprawnień do stosowania uproszczeń w sprawozdaniu finansowym dla jednostek mikro oraz jednostek małych	57
1.2.1. Zagadnienia ogólne.....	57
1.2.2. Jednostki mikro	58
1.2.3. Jednostki małe.....	58
1.3. Uzyskanie decyzji o wyborze biegłego rewidenta przez organ uprawniony oraz podpisanie umowy o badanie sprawozdania finansowego za 2018 r.	60
1.4. Czynności związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji.....	60
1.5. Inne czynności techniczne związane z zamknięciem roku obrotowego.....	60
2. Listy kontrolne związane z zamknięciem roku.....	61
Rozdział XIII. Praktyczne przygotowanie ksiąg rachunkowych do badania przez biegłego rewidenta – etapy zamknięcia ksiąg rachunkowych i podatkowych	63
1. Badanie wstępne.....	63
2. Badanie właściwe (zasadnicze).....	64
2.1. Elementy i obszary sprawozdania finansowego.....	64
2.2. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego.....	65
2.3. Bilans	65
2.3.1. Obszar „Wartości niematerialne i prawne”.....	65
2.3.2. Obszar „Rzeczowe aktywa trwałe”	66
2.3.3. Obszar „Należności długoterminowe”	67
2.3.4. Obszar „Inwestycje długoterminowe”	67
2.3.5. Obszar „Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	67
2.3.6. Obszar „Zapasy”	68
2.3.7. Obszar „Należności krótkoterminowe”	68
2.3.8. Obszar „Inwestycje krótkoterminowe”	69
2.3.9. Obszar „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	69
2.3.10. Obszary „Należne wpłaty na kapitał podstawowy” oraz „Udziały (akcje) własne”	69
2.3.11. Obszar „Kapitał (fundusz) własny”	69
2.3.12. Obszar „Rezerwy na zobowiązania”	70
2.3.13. Obszar „Zobowiązania długoterminowe”	70
2.3.14. Obszar „Zobowiązania krótkoterminowe”	71
2.3.15. Obszar „Rozliczenia międzyokresowe (Pasywa)”	71
2.4. Rachunek zysków i strat	72
2.4.1. Obszar „Przychody”	72
2.4.2. Obszar „Koszty”	72
2.5. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym.....	72
2.6. Rachunek przepływów pieniężnych.....	73
2.7. Dodatkowe informacje i objaśnienia	73
Rozdział XIV. Ochrona danych osobowych	76
1. Podstawowe założenia RODO	76
2. Powierzenie przetwarzania danych osobowych	77
3. Warunki przetwarzania danych osobowych.....	78
4. Polityka ochrony prywatności	78
5. Inspektor ochrony danych.....	78
6. Rejestry związane z przetwarzaniem danych osobowych	79
6.1. Rejestr czynności przetwarzania	79
6.2. Rejestr kategorii czynności przetwarzania	80
7. Wykonanie obowiązku informacyjnego.....	80

8. Pochodne zebranie danych	81
9. Naruszenia przepisów w zakresie ochrony danych osobowych	81
10. Zmiany w stosunku do przepisów wcześniej obowiązujących	82
Część II. Bilans	
Rozdział I. Środki trwałe	87
1. Środki trwałe w ujęciu bilansowym.....	87
1.1. Definicja środków trwałych i ich ujęcie w strukturze bilansu.....	87
1.2. Kryteria zakwalifikowania aktywa jako środek trwały.....	88
1.3. Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)	89
1.4. Ulepszenia w obcych środkach trwałych.....	90
1.5. Inwentarz żywy	90
2. Środki trwałe zgodnie z przepisami podatkowymi	91
3. Środki trwałe – leasing, najem, dzierżawa.....	91
3.1. Warunki ujmowania obcych środków trwałych w prawie bilansowym	91
3.2. Uproszczenia – jednostki małe, mikro.....	93
3.3. Środki trwałe użytkowane na podstawie umowy leasingu, najmu, dzierżawy a przepisy podatkowe	93
4. Aktywa niskocenne	93
4.1. Zakwalifikowanie niskocennych aktywów jako środek trwały	93
4.2. Inwentaryzacja aktywów niskocennych	94
4.3. Aktywa niskocenne a przepisy podatkowe	94
4.4. Zasadność przyjęcia granicy 10 000 zł dla aktywów niskocennych w prawie bilansowym	95
4.5. Metodologia ustalania granicy istotności, w tym istotności dla środków trwałych – propozycja.....	96
5. Aktywa o dużej wartości początkowej użytkowane przez jednostkę krócej niż rok	97
6. Początkowe ujęcie środka trwałego, ustalenie wartości początkowej.....	98
6.1. Cena nabycia i koszt wytworzenia środka trwałego.....	98
6.2. Ustalenie wartości początkowej – szczególne przypadki	105
6.2.1. Wartość początkowa środków trwałych pozyskanych w drodze darowizny.....	105
6.2.2. Wartość początkowa środków trwałych sfinansowanych z dotacji.....	105
6.2.3. Wartość początkowa inwestycji w obcych środkach trwałych	105
6.2.4. Wartość początkowa środków trwałych wniesionych aportem przez wspólników	105
6.2.5. Wartość początkowa środków trwałych ujętych początkowo jako materiały i odpisanych w koszty	105
6.2.6. Wartość początkowa nabytych środków trwałych, w których jednostka uprzednio dokonała ulepszenia (ulepszenia w obcych środkach trwałych).....	106
6.2.7. Wartość początkowa środka trwałego użytkowanego na podstawie umowy leasingu finansowego	106
6.2.8. Wartość początkowa środka trwałego ujawnionego podczas inwentaryzacji.....	106
6.2.9. Wartość początkowa środka trwałego pozyskanego przez przekwalifikowanie z nieruchomości inwestycyjnej	106
6.2.10. Wartość początkowa gruntu pozyskanego w wyniku przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności.....	106
6.2.11. Uzyskanie nowego środka trwałego przez wymianę posiadanego środka trwałego w ramach gwarancji.....	107
6.2.12. Uzyskanie środka trwałego pozyskanego w drodze wymiany barterowej.....	107
6.3. Ustalenie wartości początkowej zgodnie z przepisami podatkowymi.....	109
6.4. Zaniechanie budowy środka trwałego	110
7. Moment przyjęcia środka trwałego do używania.....	110
8. Wycena śródbilansowa.....	111
8.1. Ogólne zasady zmian wartości środka trwałego w trakcie roku obrotowego.....	111
8.2. Planowane odpisy amortyzacyjne	111
8.2.1. Ogólne zasady amortyzacji.....	111
8.2.2. Stawka, okres i metoda amortyzacji	112
8.2.3. Podwyższanie stawek amortyzacyjnych.....	114
8.2.4. Obniżanie stawek amortyzacyjnych.....	115
8.2.5. Indywidualne stawki amortyzacyjne	115
8.2.6. Skutki błędnego ustalenia wartości początkowej środka trwałego lub stawki amortyzacyjnej.....	116
8.3. Uproszczenia i dokonywanie jednorazowych odpisów	116
8.3.1. Pomoc <i>de minimis</i>	116
8.3.2. Amortyzacja niezaliczana do kosztów uzyskania przychodów	117

8.4. Okresowa weryfikacja okresu i stawek amortyzacji	117
8.5. Zakończenie amortyzacji	118
8.5.1. Moment ostatniego odpisu	118
8.5.2. Wznowienie amortyzacji	118
8.5.3. Zakończenie amortyzacji zgodnie z przepisami podatkowymi	118
8.6. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	118
8.6.1. Warunki dokonania odpisów wartości	118
8.6.2. Ewidencja odpisu z tytułu trwałej utraty wartości	119
8.6.3. Odwrócenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości	120
8.6.4. Odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z przepisami podatkowymi	120
9. Ulepszenie środka trwałego	120
9.1. Warunki bilansowe uznania podjętych nakładów za ulepszenie	120
9.2. Skutki ulepszenia środka trwałego	120
9.3. Ulepszenie zgodnie z przepisami podatkowymi	121
9.4. Część składowa, peryferyjna i dodatkowa	121
10. Remont i konserwacja	122
10.1. Warunki uznania podjętych nakładów za remont	122
10.2. Rozliczanie wydatków na remont	122
10.3. Remont zgodnie z przepisami podatkowymi	123
11. Części zamienne	123
12. Aktualizacja wyceny środków trwałych na podstawie odrębnych przepisów	123
13. Wycofanie środka trwałego z ksiąg rachunkowych	124
13.1. Zasady wycofania środka trwałego i jego ewidencja	124
13.2. Rozchód środka trwałego zgodnie z przepisami podatkowymi	124
14. Wycena na dzień bilansowy	125
15. Zmiany w opodatkowaniu nieruchomości	125
16. Wykazywanie środków trwałych w sprawozdaniu finansowym	125
Rozdział II. Aktywa biologiczne	127
1. Definicja aktywów biologicznych i ich ujęcie w strukturze bilansu	127
2. Ujęcie aktywów biologicznych zgodnie z przepisami podatkowymi	127
2.1. Podział na koszty bezpośrednie i pośrednie	127
2.2. Działalność rolnicza a specjalne działy produkcji rolnej	129
3. Początkowe ujęcie aktywów biologicznych i ustalenie ich wartości początkowej	130
3.1. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów trwałych produkcji zwierzęcej	130
3.2. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów trwałych produkcji roślinnej	130
3.3. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów obrotowych produkcji zwierzęcej	131
3.4. Koszt wytworzenia aktywów biologicznych	132
3.4.1. Ustalanie kosztu wytworzenia aktywów biologicznych	132
3.4.2. Możliwość stosowania uproszczeń w zakresie kalkulacji kosztu wytworzenia aktywa biologicznego	132
3.4.3. Szczegółowe zasady ustalania kosztu wytworzenia aktywów biologicznych w produkcji zwierzęcej	133
3.4.4. Szczegółowe zasady ustalania kosztu wytworzenia aktywów biologicznych w produkcji roślinnej	134
3.4.5. Produkty łączne	134
4. Wycena na dzień bilansowy	134
4.1. Wycena biologicznych aktywów trwałych	135
4.1.1. Wycena biologicznych aktywów trwałych w produkcji zwierzęcej	135
4.1.2. Wycena biologicznych aktywów trwałych w produkcji roślinnej, w tym sadowniczej	135
4.2. Wycena biologicznych aktywów obrotowych	136
4.2.1. Wycena produktów rolniczych uzyskanych z produkcji zwierzęcej	136
4.2.2. Szczegółowe zasady klasyfikowania zwierząt do aktywów obrotowych i ich wycena	136
4.2.3. Wycena biologicznych aktywów obrotowych produkcji roślinnej	137
5. Ustalenie przychodów ze sprzedaży i kosztów wytworzenia sprzedanych produktów rolniczych	137
6. Uwzględnienie regulacji dotyczących aktywów biologicznych w polityce rachunkowości	138
7. Inwentaryzacja aktywów biologicznych	138
8. Dokumentacja związana z aktywami biologicznymi	138
9. Wyłączenie składnika aktywów biologicznych z ewidencji	139
10. Wykazywanie aktywów biologicznych w sprawozdaniu finansowym	139

Rozdział III. Wartości niematerialne i prawne	141
1. Definicja wartości niematerialnych i prawnych i ich ujęcie w strukturze bilansu	141
2. Kryteria zakwalifikowania aktywa jako wartości niematerialnych i prawnych.....	142
3. Wartości niematerialne i prawne zgodnie z przepisami podatkowymi	143
4. Wartości niematerialne i prawne – leasing, najem, dzierżawa.....	145
5. Koszty zakończonych prac rozwojowych	146
5.1. Koszty prac rozwojowych	146
5.2. Prace rozwojowe	146
5.3. Prace rozwojowe a prace badawcze	147
5.4. Koszty prac rozwojowych zgodnie z przepisami podatkowymi	148
5.5. Ulga na działalność badawczo-rozwojową	149
5.5.1. Ulga w podatku dochodowym od osób prawnych	149
5.5.2. Ulga w podatku dochodowym od osób fizycznych	150
6. Wartość firmy	151
6.1. Metody określania wartości firmy	151
6.2. Metody określania wartości godziwej	151
6.3. Wartość firmy zgodnie z przepisami podatkowymi.....	153
7. Aktywa niskocenne	153
7.1. Zakwalifikowanie niskocennych aktywów do wartości niematerialnych i prawnych	153
7.2. Wartości niematerialne i prawne niskocenne zgodnie z przepisami podatkowymi.....	154
8. „Niewidzialne” wartości niematerialne	154
9. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych, ustalenie wartości początkowej	154
9.1. Ustalenie wartości początkowej na poziomie ceny nabycia.....	154
9.2. Ustalenie wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych	155
9.2.1. Darowizna	155
9.2.2. Dotacja	155
9.2.3. Wniesienie aportem przez wspólników.....	155
9.2.4. Leasing finansowy.....	155
9.3. Wycena zakończonych prac rozwojowych i ich wartość początkowa	155
9.4. Ustalenie wartości początkowej i przyjęcie zgodnie z przepisami podatkowymi	156
10. Wycena bilansowa	156
10.1. Zasady ogólne umorzenia wartości niematerialnych i prawnych	156
10.2. Rozpoczęcie amortyzacji	156
10.3. Okres i roczna stawka amortyzacji.....	157
10.4. Metody amortyzacji.....	157
10.5. Amortyzacja niezaliczana do kosztów uzyskania przychodów.....	157
10.6. Amortyzacja kosztów zakończonych prac rozwojowych	158
10.7. Amortyzacja wartości firmy	158
10.8. Okresowa weryfikacja okresu i stawek amortyzacji	159
10.9. Zakończenie amortyzacji	159
10.10. Odpisy z tytułu utraty wartości	159
10.11. Ulepszenie i aktualizacja wyceny wartości niematerialnych i prawnych	160
11. Wycofanie wartości niematerialnych i prawnych z ksiąg rachunkowych	160
12. Wycena na dzień bilansowy	161
13. Wykazywanie wartości niematerialnych i prawnych w sprawozdaniu finansowym	161
Rozdział IV. Należności długoterminowe	163
1. Podstawowe definicje.....	163
1.1. Definicja należności długoterminowych i ich ujęcie w strukturze bilansu	163
1.2. Pojęcie należności długoterminowych	164
2. Początkowe ujęcie należności długoterminowych.....	164
3. Wycena na dzień bilansowy	164
3.1. Wycena należności z zachowaniem zasady ostrożności.....	164
3.2. Odpisy aktualizujące wartość należności długoterminowych	165
4. Wycofanie należności długoterminowych z ksiąg rachunkowych.....	165
5. Wykazywanie należności długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	166
Rozdział V. Zapasy	167
1. Podstawowe definicje.....	167

1.1. Ujęcie strukturalne zapasów.....	167
1.2. Definicja zapasów.....	167
1.3. Bilansowa struktura zapasów	168
2. Początkowe ujęcie zapasów, ustalenie ich wartości początkowej.....	169
2.1. Wycena materiałów i towarów.....	169
2.1.1. Zagadnienia ogólne.....	169
2.1.2. Cena nabycia materiału lub towaru	169
2.1.3. Ewidencja towarów w cenach ewidencyjnych.....	170
2.1.4. Uproszczenia	170
2.2. Wycena wyrobów gotowych, półproduktów i produkcji w toku	170
2.2.1. Koszt wytworzenia.....	170
2.2.2. Koszty zmienne, stałe i mieszane.....	171
2.2.3. Wycena produktów ubocznych.....	171
2.2.4. Normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych	171
2.2.5. Koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych	172
2.2.6. Uproszczenia	173
2.3. Wycena zapasów w szczególnych sytuacjach	174
2.3.1. Skorygowana cena sprzedaży netto	174
2.3.2. Darowizna	174
2.3.3. Aport	174
2.3.4. Nadwyżki i niedobory	174
3. Ewidencja magazynowa zapasów.....	174
3.1. Ewidencja magazynowa materiałów.....	174
3.2. Ewidencja magazynowa towarów	175
3.3. Ewidencja magazynowa wyrobów gotowych	175
4. Wycena rozchodu zapasów	175
4.1. Metody wyceny rozchodu zapasów	175
4.2. Kryteria wyboru metody wyceny rozchodu	176
5. Wycena na dzień bilansowy	176
5.1. Wycena według cen nabycia lub kosztów wytworzenia	176
5.2. Wycena według cen ewidencyjnych i kosztów normatywnych.....	177
5.3. Wycena projektów typowych	177
5.4. Wycena półproduktów w produkcji małoseryjnej lub jednostkowej	177
5.5. Wycena inwentarza żywego zaliczanego do aktywów obrotowych	178
5.6. Wycena niezakończonych usług	178
5.7. Odpisy z tytułu utraty wartości.....	178
5.7.1. Zasady wyceny zapasów na dzień bilansowy	178
5.7.2. Aktualizacja wyceny materiałów	178
5.7.3. Grupowanie zapasów.....	179
5.7.4. Metody ustalania odpisów aktualizujących	179
5.7.5. Odwrócenie odpisów aktualizujących.....	179
5.7.6. Regulacje podatkowe	179
6. Rabaty, skonta i bonifikaty w wycenie zapasów	180
6.1. Podstawowe definicje	180
6.2. Rabat cenowy.....	180
6.3. Rabat towarowy	180
7. Wykazywanie zapasów w sprawozdaniu finansowym.....	181
Rozdział VI. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.....	183
1. Podstawowe definicje.....	183
2. Wyszczególnienie typowych wydatków stanowiących czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.....	184
3. Ujmowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów zgodnie z przepisami podatkowymi	184
4. Ujmowanie rozliczeń międzyokresowych kosztów – objaśnienie szczegółowych pozycji	185
4.1. Koszty prac rozwojowych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów	185
4.2. Koszty wytworzenia niezakończonych kontraktów długoterminowych	185
5. Ujmowanie rozliczeń międzyokresowych kosztów na kontach zespołu „4” i „5” i ich wycofywanie z ksiąg rachunkowych	186
6. Wycena bilansowa i inwentaryzacja	187
7. Ujmowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w bilansie	188

8. Uproszczona ewidencja rozliczeń międzyokresowych kosztów	188
8.1. Uproszczenia dla jednostek małych	188
8.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	189
Rozdział VII. Należności krótkoterminowe	190
1. Podstawowe definicje.....	190
1.1. Należności krótkoterminowe w strukturze bilansu.....	190
1.2. Pojęcie należności oraz ich skutki bilansowe i podatkowe	190
1.3. Pojęcie należności krótkoterminowych	191
2. Początkowe ujęcie należności krótkoterminowych	191
3. Data powstania przychodu.....	191
3.1. Informacje wstępne	191
3.2. Przychód a usługi świadczone w okresach rozliczeniowych	193
3.3. Przedpłaty a moment powstania przychodu	193
3.4. Metoda kasowa rozliczania przychodów	194
3.5. Rozliczenie zaliczek na podatek dochodowy	194
4. Wycena na dzień bilansowy	194
4.1. Kwota wymagająca zapłaty.....	194
4.2. Różnice kursowe	195
4.2.1. Różnice kursowe w ujęciu bilansowym.....	195
4.2.2. Różnice kursowe w ujęciu podatkowym	195
4.3. Odpisy aktualizujące wartość należności krótkoterminowych	195
4.3.1. Istota korzyści ekonomicznych z należności i jej skutki	195
4.3.2. Ocena prawdopodobieństwa zapłaty należności.....	195
4.3.3. Indywidualne lub grupowe odpisy aktualizujące	196
4.3.4. Ustalenie odpisu ogólnego „grupowego”	196
4.3.5. Ewidencja odpisów	196
4.3.6. Odwrócenie odpisu	196
4.3.7. Odpisy z tytułu utraty wartości a przepisy podatkowe	196
5. Wycofanie należności z ksiąg rachunkowych.....	197
5.1. Moment wycofania należności.....	197
5.2. Uregulowanie należności przez dłużnika	197
5.3. Kompensata należności z zobowiązaniami.....	197
5.4. Wygaśnięcie należności z powodu jej przedawnienia, umorzenia lub uznania za nieściągalną	198
5.4.1. Wyksięgowanie należności utraconych.....	198
5.4.2. Umorzenie należności	198
5.4.3. Przedawnienie należności	199
6. Wykazywanie należności krótkoterminowych w sprawozdaniu finansowym	200
Rozdział VIII. Kapitały	202
1. Podstawowe definicje.....	202
2. Prezentacja w bilansie.....	203
3. Kapitał (fundusz) podstawowy (A.I.)	203
3.1. Informacje wstępne	203
3.2. Podwyższenie kapitału zakładowego.....	205
3.3. Obniżenie kapitału zakładowego.....	207
4. Kapitał (fundusz) zapasowy (A.IV.)	208
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (A.V.)	209
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (A.VI.)	213
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych (A.VII.)	214
8. Zysk (strata) netto (A.VIII.).....	215
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (A.IX.)	215
10. Kapitały wydzielone	216
11. Podatek od czynności cywilnoprawnych.....	216
12. Podatek dochodowy a kapitały.....	218
12.1. Zagadnienia ogólne	218
12.2. Podwyższenie kapitału podstawowego	219
12.3. Dopłaty do kapitału.....	220
12.4. Koszty utworzenia lub podwyższenia kapitału podstawowego	220

12.5. Obniżenie kapitału podstawowego	221
12.6. Połączenie spółek	222
12.7. Pokrycie strat kapitałem	223
Rozdział IX. Rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	224
1. Podstawowe definicje	224
1.1. Definicja rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz ich ujęcie w strukturze bilansu	224
1.2. Kryteria ujęcia rezerwy i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	225
1.3. Wykazywanie w bilansie rezerw, biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i zobowiązań warunkowych	227
1.4. Ogólne zasady tworzenia, rozwiązywania i wykorzystywania rezerw	228
1.5. Ujęcie rezerwy zgodnie z przepisami podatkowymi	230
2. Rodzaje rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	230
2.1. Rezerwa na podatek dochodowy	230
2.2. Rezerwy na świadczenia emerytalne (odprawy emerytalne i rentowe)	231
2.2.1. Rezerwy na przewidywane zobowiązania wobec pracowników z tytułu świadczeń emerytalnych	232
2.2.2. Nagrody jubileuszowe	232
2.2.3. Rezerwa na urlopy	233
2.2.4. Premie	233
2.3. Pozostałe rezerwy	233
2.3.1. Rezerwy (biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów) na naprawy gwarancyjne	233
2.3.2. Rezerwa na zwroty i reklamacje	234
2.3.3. Rezerwa restrukturyzacyjna	235
2.3.4. Rezerwa na negatywne skutki procesu sądowego	236
2.3.5. Rezerwy związane z ochroną środowiska	236
2.3.6. Rezerwy na rabaty	236
2.3.7. Odsetki	237
2.3.8. Udzielone poręczenia	237
2.3.9. Pozostałe rezerwy	237
3. Ujęcie rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	237
4. Wycena rezerw na dzień bilansowy i ich inwentaryzacja	238
5. Wycofanie rezerw z ksiąg rachunkowych	238
6. Wykazywanie rezerw w sprawozdaniu finansowym	239
Rozdział X. Zobowiązania długo- i krótkoterminowe	240
1. Podstawowe definicje	240
1.1. Definicja zobowiązań długo- i krótkoterminowych i ich początkowe ujęcie	240
1.2. Pojęcie zobowiązań długoterminowych i ich klasyfikacja	240
1.3. Pojęcie zobowiązań krótkoterminowych i ich klasyfikacja	241
2. Wycena zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych na dzień bilansowy	241
2.1. Wycena zobowiązań w walucie obcej	242
2.2. Ujmowanie odsetek z tytułu zwłoki w zapłacie w wycenie zobowiązań	242
2.2.1. Odsetki od zobowiązań w prawie bilansowym	242
2.2.2. Ogólne zasady dotyczące odsetek	242
2.2.3. Odsetki od zobowiązań w prawie podatkowym	247
3. Wycofanie zobowiązań z ksiąg rachunkowych	248
3.1. Umorzone i przedawnione zobowiązania w prawie podatkowym	248
3.2. Przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia	249
4. Wykazywanie zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	249
4.1. Ogólny podział zobowiązań długoterminowych	249
4.2. Kredyty i pożyczki – poz. B.II.3.a)	249
4.3. Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wobec pozostałych jednostek – poz. B.II.3.b)	250
4.4. Inne zobowiązania finansowe długoterminowe – poz. B.II.3.c)	250
4.5. Zobowiązania weksłowe – poz. B. I.3.d)	250
4.6. Inne zobowiązania długoterminowe wobec pozostałych jednostek – poz. B. I.3.e)	250
4.7. Możliwe uproszczenia w zakresie wykazywania zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	251
4.7.1. Uproszczenia dla jednostek małych	251
4.7.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	251

5. Wykazywanie zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu finansowym	251
5.1. Ogólny podział zobowiązań długoterminowych	251
5.2. Kredyty i pożyczki – B.III.3.a)	252
5.3. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – B.III.3.b)	252
5.4. Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe – B.III.3.c)	252
5.5. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług – B.III.3.d)	252
5.6. Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi – B.III.3.e)	252
5.7. Zobowiązania wekslowe – B.III.3.f)	253
5.8. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych – B.III.3.g)	253
5.9. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń – B.III.3.h)	253
5.10. Inne zobowiązania krótkoterminowe – B.III.3.i)	253
5.11. Fundusze specjalne – B.III.4.	254
5.12. Możliwe uproszczenia w wykazywaniu zobowiązań w bilansie	255
5.12.1. Uproszczenia dla jednostek małych	255
5.12.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	255
Rozdział XI. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	256
1. Podstawowe definicje	256
1.1. Definicja rozliczeń międzyokresowych przychodów	256
1.2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów zgodnie z przepisami podatkowymi	256
1.3. Początkowe ujęcie rozliczeń międzyokresowych przychodów	257
2. Nieodpłatne nabycie środka trwałego, środka trwałego w budowie oraz wartości niematerialnej i prawnej	257
3. Dofinansowanie do środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz kosztów prac rozwojowych	258
4. Ujemna wartość firmy	260
4.1. Ujęcie bilansowe	260
4.2. Ujęcie podatkowe	261
5. Wycofanie rozliczeń międzyokresowych przychodów z ksiąg rachunkowych	262
6. Wycena bilansowa	262
7. Wykazywanie rozliczeń międzyokresowych przychodów w sprawozdaniu finansowym	262
Rozdział XII. Inwestycje finansowe	264
1. Definicja inwestycji	264
2. Inwestycje a instrumenty finansowe	265
3. Klasyfikacja instrumentów finansowych	267
4. Etapy wyceny inwestycji	271
5. Zasady wyceny inwestycji	271
6. Wartość godziwa	273
7. Skorygowana cena nabycia	274
8. Ujęcie wyniku z wyceny	278
9. Podatkowe skutki wyceny inwestycji	280
10. Wycena inwestycji w walutach obcych	281
11. Utrata wartości inwestycji	281
12. Przekwalifikowanie	284
13. Wycena i ujmowanie powiązań zabezpieczających	285
13.1. Instrumenty zabezpieczające	285
13.2. Zabezpieczenie wartości godziwej	285
13.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	286
13.4. Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	288
14. Opodatkowanie inwestycji	288
15. Źródło przychodów podatkowych z inwestycji	291
16. Wymogi informacyjne dotyczące inwestycji	293
Część III. Pozostałe elementy sprawozdania finansowego	
Rozdział I. Rachunek zysków i strat	299
1. Cel i zakres sporządzania rachunku zysków i strat	299
1.1. Jednostki sporządzające	299
1.2. Istota rachunku zysków i strat	300
1.3. Sposób prezentacji rachunku zysków i strat	300
1.3.1. Układ prezentacji	300

1.3.2. Dane porównawcze.....	301
1.3.3. Język i waluta polska	301
1.3.4. Zaokrąglenia.....	301
1.3.5. Waluty obce	301
2. Warianty rachunku zysków i strat	302
2.1. Wybór wariantu	302
2.2. Wariant porównawczy.....	302
2.3. Wariant kalkulacyjny.....	302
2.4. Wybór wariantu rachunku zysków i strat.....	303
3. Rachunek zysków i strat w sprawozdaniu finansowym	303
3.1. Rachunek zysków i strat jako integralna część sprawozdania finansowego.....	303
3.2. Dane z rachunku zysków i strat w informacji dodatkowej	304
3.3. Sposób przedstawiania informacji	305
4. Wybór sposobu ewidencji kosztów a ustalanie wyniku finansowego	305
4.1. Wybór sposobu ewidencji i rozliczania kosztów	305
4.2. Ewidencja i rozliczanie kosztów według rodzajów i równocześnie według funkcji.....	306
4.3. Ewidencja kosztów wyłącznie na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”	308
4.4. Ewidencja wyłącznie na kontach zespołu 5 „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie”	309
5. Wyjaśnienia do wzorów rachunku zysków i strat.....	310
5.1. Wyjaśnienia do wzoru rachunku zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym	310
5.1.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (poz. A.).....	310
5.1.2. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów (poz. B.)	311
5.1.3. Wynik brutto ze sprzedaży (poz. C.).....	312
5.1.4. Koszty sprzedaży (poz. D.)	312
5.1.5. Koszty ogólnego zarządu (poz. E.)	313
5.1.6. Wynik sprzedaży (poz. F.)	313
5.1.7. Pozostałe przychody operacyjne (poz. G.).....	313
5.1.8. Pozostałe koszty operacyjne (poz. H.)	316
5.1.9. Wynik na działalności operacyjnej (poz. I.)	320
5.1.10. Przychody finansowe (poz. J.).....	320
5.1.11. Koszty finansowe (poz. K.)	323
5.1.12. Zysk (strata) brutto (poz. L.)	324
5.1.13. Podatek dochodowy (poz. M.).....	324
5.1.14. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku/zwiększenia straty (poz. N.)	326
5.1.15. Zysk (strata) netto (poz. O.)	326
5.2. Wyjaśnienia do wzoru rachunku zysków i strat w wariantcie porównawczym	327
5.2.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (poz. A.).....	327
5.2.2. Koszty działalności operacyjnej (poz. B.).....	327
5.2.3. Wynik ze sprzedaży (poz. C.)	329
5.2.4. Pozostałe przychody operacyjne (poz. D.) i Pozostałe koszty operacyjne (poz. E.).....	330
Rozdział II. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	334
1. Ogólna charakterystyka zestawienia zmian w kapitale własnym	334
2. Obowiązek sporządzenia zestawienia zmian w kapitale własnym	334
3. Sposoby prezentowania zmian w kapitałach przez jednostki niepodlegające badaniu	335
4. Błędy w sprawozdaniu finansowym – zasady ujęcia w zestawieniu zmian w kapitale własnym	335
4.1. Pojęcie błędu w ustawie o rachunkowości oraz KSR 7	335
4.2. Korekta błędu popełnionego w poprzednich latach obrotowych, uznanego za istotny	335
4.3. Korekta błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, uznanych przez jednostkę za nieistotne	336
5. „Zmiana przyjętych zasad rachunkowości” jako szczególna pozycja w zestawieniu zmian w kapitale własnym... ..	336
5.1. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	336
5.2. Przyczyny zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz ich ujęcie i prezentacja zmian w sprawozdaniu finansowym.....	336
6. Obowiązek publikacji.....	337
7. Struktura zestawienia zmian w kapitale własnym	337
8. Uwagi praktyczne przy sporządzaniu zestawienia zmian w kapitale własnym	337
9. Wzór zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym	339
9.1. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO) (poz. I.)	339
9.1.1. Korekty z tytułu błędów oraz zmian przyjętych zasad rachunkowości.....	339

9.2. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO) (poz. I.a.)	341
9.3. Kapitał (fundusz) podstawowy (poz. I.a.1.)	341
9.3.1. Zróżnicowanie kapitału własnego, w zależności od formy prawnej jednostki gospodarczej	341
9.3.2. Obligatoryjna wysokość kapitału zakładowego	342
9.3.3. Podwyższenie kapitału zakładowego	342
9.3.4. Wkłady w walutach obcych oraz wkłady niepieniężne	344
9.3.5. Obniżenie kapitału zakładowego	344
9.3.6. Umorzenie udziałów	345
9.3.7. Nabycie własnych udziałów	345
9.3.8. Zamiana zobowiązań na udziały	346
9.4. Kapitał (fundusz) zapasowy (poz. I.2.)	347
9.4.1. Zmiany – zwiększenia i zmniejszenia kapitału zapasowego	347
9.4.2. Obligatoryjne zwiększenie kapitału zapasowego	347
9.4.3. Dobrowolne zwiększenie kapitału zapasowego	348
9.4.4. Zmniejszenie kapitału zapasowego	348
9.5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (poz. I.3.)	349
9.5.1. Zmiana w pozycjach ujmowanych w kapitale z aktualizacji wyceny	349
9.5.2. Aktualizacja wyceny środków trwałych – zwiększenie kapitału	350
9.5.3. Aktualizacja wyceny środków trwałych – zmniejszenie kapitału	350
9.5.4. Różnice powstałe w wyniku przeszacowania aktywów finansowych	350
9.5.5. Rachunkowość zabezpieczeń	351
9.5.6. Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego	353
9.5.7. Brak możliwości kontynuacji działalności	353
9.6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (poz. I.4.)	354
9.6.1. Źródła zwiększenia i zmniejszenia kapitału rezerwowego	354
9.6.2. Odpisy z zysków z lat ubiegłych	355
9.6.3. Wysokość dywidendy	355
9.6.4. Nabycie akcji własnych	356
9.6.5. Nadwyżka wartości księgowej nad wartością nominalną	356
9.6.6. Zadeklarowany kapitał zakładowy	357
9.6.7. Dopłaty w sp. z o.o.	357
9.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych (poz. I.5.)	357
9.8. Wynik netto (poz. I.6.)	358
9.8.1. Zaliczka na dywidendę	358
9.8.2. Uregulowanie zaliczek na dywidendę	358
9.9. Rentowność kapitału własnego	361
9.10. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ) (poz. II.)	361
9.11. Kapitał (fundusz) własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty) (poz. III.)	361
9.12. Wzór zestawienia zmian w kapitale własnym	362
Rozdział III. Rachunek przepływów pieniężnych	364
1. Istota rachunku przepływów pieniężnych	364
2. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych	364
2.1. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych – wprowadzenie	364
2.2. Działalność operacyjna	365
2.3. Działalność inwestycyjna	365
2.4. Działalność finansowa	366
3. Metody prezentacji rachunku przepływów pieniężnych	366
4. Kompensata wpływów i wydatków	366
5. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (A.)	367
5.1. Metoda pośrednia	367
5.1.1. Zysk (strata) netto (A.I.)	367
5.1.2. Korekty razem (A.II.)	367
5.1.3. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I.–II.) (A.III.)	371
5.2. Metoda bezpośrednia	371
5.2.1. Wpływy (I.)	371
5.2.2. Wydatki (II.)	371
5.2.3. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I.–II.)	372

6. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej (B.)	372
6.1. Istota przepływów z działalności inwestycyjnej	372
6.2. Wpływy (B.I.)	373
6.2.1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (B.I.1.)	373
6.2.2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (B.I.2.)	373
6.2.3. Z aktywów finansowych (B.I.3.)	373
6.2.4. Inne wpływy inwestycyjne (B.I.4.)	373
6.3. Wydatki (B.II.)	373
6.3.1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (B.II.1.)	373
6.3.2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (B.II.2.)	373
6.3.3. Na aktywa finansowe (B.II.3.)	373
6.3.4. Inne wydatki inwestycyjne (B.II.4.)	373
6.4. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I–II.) (B.III.)	373
7. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej (C.)	374
7.1. Przykładowe zdarzenia generujące przepływy pieniężne z działalności finansowej	374
7.2. Wpływy (C.I.)	374
7.2.1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału (C.I.1.)	374
7.2.2. Kredyty i pożyczki (C.I.2.)	374
7.2.3. Emisja dłużnych papierów wartościowych (C.I.3.)	374
7.2.4. Inne wpływy finansowe (C.I.4.)	374
7.3. Wydatki (C.II.)	374
7.3.1. Nabycie udziałów (akcji) własnych (C.II.1.)	374
7.3.2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli (C.II.2.)	374
7.3.3. Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku (C.II.3.)	374
7.3.4. Spłaty kredytów i pożyczek (C.II.4.)	375
7.3.5. Wykup dłużnych papierów wartościowych (C.II.5.)	375
7.3.6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych (C.II.6.)	375
7.3.7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego (C.II.7.)	375
7.3.8. Odsetki (C.II.8.)	375
7.3.9. Inne wydatki finansowe (C.II.9.)	375
7.4. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (C.III.)	375
8. Przepływy pieniężne netto (D.)	375
9. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych (E.)	375
9.1. Istota bilansowej zmiany środków pieniężnych	375
9.2. Wyjaśnianie różnic	376
10. Środki pieniężne na początek okresu (F.)	376
11. Środki pieniężne na koniec okresu (G.)	376
12. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	377
13. Uproszczenia	379
14. Kompleksowy przykład sporządzania rachunku przepływów pieniężnych	381
Rozdział IV. Dodatkowe informacje i objaśnienia	396
1. Elementy informacji dodatkowej	396
2. Zakres informacji	396
3. Spójność	397
4. Systematyczna prezentacja	397
5. Publikacja	397
6. Odpowiedzialność	397
7. Wyjaśnienia do załącznika Nr 1 do Rachunku	398
7.1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	398
7.2. Dodatkowe noty i objaśnienia – część druga Informacji dodatkowej	399
7.2.1. Dodatkowe informacje i objaśnienia do bilansu (ustęp 1)	399
7.2.2. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku wyników (ust. 2)	425
7.2.3. Kursy walut (ust. 3)	437
7.2.4. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych (ust. 4)	437
7.2.5. Istotne umowy i informacja o wynagrodzeniach (ust. 5)	440
7.2.6. Informacje zapewniające porównywalność (ust. 6)	443
7.2.7. Informacje o podmiotach powiązanych (ust. 7)	446

7.2.8. Połączenia jednostek gospodarczych (ust. 8).....	450
7.2.9. Niepewność kontynuacji działalności (ust. 9).....	451
7.2.10. Inne istotne informacje (ust. 10).....	452
Rozdział V. Sprawozdanie z działalności.....	465
1. Cel sprawozdania.....	465
2. Jednostki sporządzające sprawozdanie.....	465
3. Podstawa prawna.....	466
4. Częstotliwość sporządzania.....	466
5. Termin sporządzenia.....	466
6. Waluta i język prezentacji.....	466
7. Osoby sporządzające i podpisujące sprawozdanie z działalności.....	466
8. Przekazanie sprawozdania organom spółki.....	467
9. Obowiązek złożenia w KRS.....	467
10. Sprawozdanie z działalności a spółki podlegające badaniu.....	467
11. Zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu.....	467
12. Forma sprawozdania.....	468
13. Cechy sprawozdania.....	469
14. Wyjaśnienia do wzoru.....	470
14.1. Wprowadzenie.....	470
14.2. Podłoże historyczne.....	470
14.3. Sytuacja kadrowa.....	470
14.4. Działalność spółki.....	471
14.5. Aktualna sytuacja spółki i przewidywania.....	472
14.5.1. Zagadnienia ogólne.....	472
14.5.2. Środki trwałe i majątek obrotowy spółki.....	474
14.5.3. Wybrane wskaźniki finansowe.....	474
14.6. Zagrożenia.....	475
14.7. Informacja dotycząca zobowiązań podatkowych spółki.....	475
14.8. Przewidywane kierunki rozwoju spółki.....	476
14.9. Informacje o ryzyku wynikającym z instrumentów finansowych.....	476
14.10. Ład korporacyjny.....	477
14.11. Inne informacje ważne dla oceny działalności jednostki.....	478
15. Zasady ujawniania informacji o społecznej odpowiedzialności biznesu.....	478
15.1. Zagadnienia ogólne.....	478
15.2. Oświadczenie na temat informacji niefinansowych.....	480
15.3. Zasady sporządzania sprawozdań z informacji niefinansowych.....	481
16. Wzór – przykładowe sprawozdanie z działalności.....	483
Część IV. Koszty podatkowe	
Rozdział I. Podatkowe koszty uzyskania przychodów.....	489
1. Zagadnienia ogólne.....	489
2. Specyfika kosztów podatkowych na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.....	489
2.1. Definicja podatkowych kosztów uzyskania przychodów.....	489
2.2. Związek pomiędzy poniesieniem kosztu a osiągnięciem przychodu.....	489
2.3. Wydatki nieuznawane za koszty uzyskania przychodów.....	491
2.4. Przypisanie kosztów uzyskania przychodów do określonego źródła przychodów.....	491
3. Koszty z działalności gospodarczej na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.....	491
4. Rozpoznanie kosztów podatkowych przez płatników.....	492
Rozdział II. Ograniczenie w zaliczaniu do kosztów wydatków z tytułu usług niematerialnych.....	493
1. Wstęp.....	493
2. Istota ograniczenia wysokości kosztów uzyskania przychodów związanych z nabyciem niektórych rodzajów usług.....	493
3. Katalog usług podlegających regulacji art. 15e PDOPrU.....	494
3.1. Usługi doradcze, badania rynku, reklamowe, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze.....	494
3.1.1. Usługi doradcze.....	494
3.1.2. Usługi badania rynku.....	495

3.1.3. Usługi reklamowe	496
3.1.4. Usługi zarządzania i kontroli	496
3.1.5. Usługi przetwarzania danych	496
3.1.6. Usługi ubezpieczeń, usługi reasekuracji	496
3.1.7. Usługi gwarancji i poręczeń	497
3.1.8. Świadczenia o podobnym charakterze do usług wymienionych w art. 15e ust. 1 pkt 1 PDOPrU	497
3.2. Koszty opłat i należności za korzystanie z praw i wartości o charakterze niematerialnym.....	498
3.3. Koszty przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika.....	499
4. Wyłączenia ze stosowania ograniczenia wysokości kosztów uzyskania przychodów związanych z nabyciem niektórych rodzajów usług	500
5. Podmioty, na rzecz których ponoszone koszty usług niematerialnych podlegają ograniczeniom	501
6. Sposób obliczenia limitu kosztów	501
7. Różne źródła przychodów.....	502
8. Brak przepisów przejściowych.....	502
Rozdział III. Dofinansowanie spółki przez wspólników poprzez podwyższenie kapitału zakładowego, dopłaty i pożyczki a konsekwencje podatkowe	504
1. Sposoby pozyskiwania środków finansowych od wspólników	504
2. Dofinansowanie spółki poprzez podwyższenie kapitału zakładowego	504
2.1. Zasady podwyższenia kapitału zakładowego wynikające z KSH.....	504
2.1.1. Podwyższenie na podstawie postanowień umowy spółki.....	504
2.1.2. Podwyższenie na podstawie zmiany umowy spółki.....	505
2.1.3. Podwyższenie kapitału zakładowego – elementy uchwały.....	505
2.1.4. Forma wkładów	505
2.1.5. Pokrycie udziałów aportami.....	505
2.1.6. Pierwszeństwo objęcia nowych udziałów	505
2.1.7. Podwyższenie kapitału – rejestracja w KRS	506
2.1.8. Zgłoszenie podwyższenia do KRS – obowiązki zarządu	506
2.2. Podwyższenie kapitału zakładowego – podatek dochodowy	506
2.2.1. Podwyższenie kapitału zakładowego a przychód.....	506
2.2.2. Wydatki na podwyższenie kapitału a koszty podatkowe	506
2.2.3. Skutki podatkowe u wspólników	506
2.3. Podwyższenie kapitału zakładowego – PCC	507
3. Dofinansowanie spółki poprzez wniesienie dopłat	508
3.1. Zasady dokonywania dopłat przez wspólników wynikające z KSH	508
3.1.1. Charakter prawny dopłat	508
3.1.2. Warunki dokonywania dopłat	508
3.1.3. Dopłaty nieprzewidziane w umowie spółki	508
3.1.4. Dopłaty – warunki zwrotu.....	509
3.2. Dopłaty a podatek dochodowy	509
3.2.1. Skutki podatkowe dla spółki w zależności od trybu wniesienia dopłat	509
3.2.2. Skutki podatkowe dopłat u wspólników	509
3.2.3. Zwrot dopłat.....	509
3.2.4. Dopłaty oprocentowane	510
3.3. Dopłaty a PCC	510
4. Dofinansowanie spółki poprzez pożyczkę od wspólnika	510
4.1. Zasady udzielania pożyczek przez wspólników	511
4.2. Rozliczenie pożyczki i odsetek a skutki podatkowe	511
4.2.1. Pożyczka – rozliczenie kwoty kapitałowej	511
4.2.2. Pożyczka – rozliczenie kwoty odsetek.....	511
4.3. Mechanizm ograniczający możliwość zaliczania odsetek od zadłużenia do kosztów podatkowych.....	511
4.3.1. Dofinansowanie od wszystkich podmiotów (również niepowiązanych)	512
4.3.2. Limit kosztów finansowania dłużnego.....	513
4.3.3. Zasady postępowania przy ponoszeniu kosztów finansowania dłużnego.....	514
4.3.4. Wyłączenia mechanizmu ograniczającego możliwość odliczania odsetek	514
4.3.5. Możliwość rozliczania kosztów w kolejnych latach	515
4.4. PCC od umowy pożyczki udzielonej przez wspólników	515
5. Ujęcie w księgach rachunkowych	515

Rozdział IV. Ograniczenie w zaliczaniu do kosztów podatkowych odsetek w przypadku zastosowania mechanizmu <i>debt push down</i>	517
1. Wstęp	517
2. Istota ograniczenia	517
3. Brak przepisów przejściowych	518
4. Możliwość stosowania ograniczenia do odsetek od zaciągniętego kredytu konsolidacyjnego	518
Rozdział V. Wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów wydatków sfinansowanych z dochodu podatnika po opodatkowaniu (zysku netto)	519
1. Przepisy obowiązujące do 31.12.2017 r.	519
2. Przepisy obowiązujące od 1.1.2018 r.	520
3. Przeznaczenie zysku	520
4. Przepisy przejściowe	521
Rozdział VI. Koszty uzyskania przychodu w przypadku działalności o charakterze twórczym	522
1. Definicja działalności o charakterze twórczym – stan prawny do 31.12.2017 r.	522
2. Definicja działalności o charakterze twórczym – zmiany od 1.1.2018 r.	525
3. Możliwość przypisania wynagrodzenia do działalności o charakterze twórczym	527
4. Interpretacje negatywne w zakresie możliwości stosowania podwyższonych kosztów uzyskania przychodów z tytułu działalności twórczej	528
5. Interpretacje pozytywne w zakresie umów o dzieło	528
6. Wykazywanie podwyższonych kosztów uzyskania przychodów w deklaracjach rocznych	529
6.1. Deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-4R)	529
6.2. Informacja o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-11)	529
Rozdział VII. Reprezentacja i reklama	531
1. Wprowadzenie	531
2. Koszty reprezentacji i reklamy w księgach rachunkowych	531
3. Koszty reprezentacji i reklamy w podatku dochodowym – uwagi ogólne	532
4. Koszty reklamy a koszty uzyskania przychodów	532
5. Koszty reprezentacji a koszty uzyskania przychodów	533
Rozdział VIII. Koszty podatkowe i niepodatkowe nieodliczonego podatku VAT	535
1. Podatek VAT w działalności gospodarczej	535
2. Implikacja podatku VAT w podatkach dochodowych	535
2.1. Podatek VAT jako koszt uzyskania przychodu	536
2.1.1. Sytuacje, gdy VATU nie daje podatnikowi prawa do odliczenia tego podatku	536
2.1.2. Sytuacje, gdy podatek należny może być uznany za koszt podatkowy	536
2.2. Podatek VAT jako koszt niepodatkowy	536
3. Ujęcie księgowe	537
4. Zagadnienia i uwagi praktyczne	537
4.1. Usługa gastronomiczna a cateringowa	537
4.2. Usługa gastronomiczna jako koszty reprezentacji	537
4.3. Weryfikacja stawek VAT na fakturach zakupowych a prawo do odliczenia	537
4.4. Właściwe udokumentowanie zakupionych usług niematerialnych	537
5. Międzynarodowy aspekt zagadnienia	538
Rozdział IX. Odpisanie w koszty należności straconych	539
1. Wierzytelności nieściągalne	539
2. Ujęcie w księgach rachunkowych	539
3. Wierzytelności nieściągalne jako koszt podatkowy	541
3.1. Zasady uznania kosztu za podatkowy	541
3.2. Wierzytelności odpisane jako przedawnione	542
3.3. Aspekt kosztowy wierzytelności odpisanych jako nieściągalne	543
4. Wierzytelności umorzone jako koszt podatkowy	546
5. Moment zaliczenia w ciężar podatkowych KUP wierzytelności nieściągalnych	547
6. Sprzedaż własnej wierzytelności a koszty podatkowe	548
7. Przepisy przejściowe	551
8. Zmiany od 1.1.2019 r.	551

Rozdział X. Darowizny jako koszt podatkowy	553
1. Ujęcie bilansowe darowizn.....	553
2. Ujęcie podatkowe	553
2.1. Zasady ogólne	553
2.2. Przypadki, w których darowizna będzie uznana za koszt podatkowy	554
2.2.1. Wyszczególnienie grup kosztów wskazanych literalnie w przepisach	554
2.2.2. Darowizny na cele społecznie użyteczne	554
2.3. Odliczenia darowizny od dochodu.....	555
2.4. Zasady ustalania wartości darowizny podlegającej odliczeniu.....	555
3. Darowizna a VAT	556
3.1. Zasada ogólna	556
3.2. Zwolnienia od VAT	556
4. Ujęcie w zeznaniu rocznym.....	556
5. Darowizny żywności a VAT i CIT	557
5.1. Opodatkowanie VAT.....	557
5.2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym.....	557
6. Ujęcie księgowe przekazanych darowizn.....	557
Rozdział XI. Podatek u źródła zapłacony za kontrahenta zagranicznego jako koszt podatkowy	559
1. Zasada ogólna uznania podatku u źródła jako koszt podatkowy	559
2. Zasada ustalania dochodów (przychodów) osiągniętych na terytorium RP	559
3. Obowiązki płatnika w zakresie podatku u źródła	560
4. Możliwość zaliczenia w koszty podatkowe podatku zapłaconego za pośrednictwem płatnika.....	561
5. Ujęcie w księgach rachunkowych	563
Rozdział XII. Odpisy należności	564
1. Pojęcie odpisów na należności – prawo bilansowe	564
1.1. Odpisy od należności w świetle PDOPrU.....	565
1.2. Odpisy a należności przedawnione	566
1.3. Odpisy jako środek tymczasowy	566
2. Należności odpisane jako nieściągalne	566
2.1. Postanowienie o nieściągalności	567
2.2. Postanowienie sądu wynikające z procedury upadłościowej	567
2.3. Protokół dotyczący kosztów procesowych i egzekucyjnych	567
Rozdział XIII. Samochód osobowy w firmie – koszty i przychody podatkowe	569
1. Podatkowa definicja samochodu osobowego	569
2. Warianty wykorzystywania samochodu osobowego w ramach prowadzonej aktywności gospodarczej	569
2.1 Samochód stanowiący majątek firmowy (środek trwały) – wariant I.....	570
2.1.1. Zasady ogólne uznawania wydatków za koszt podatkowy	570
2.1.2. Amortyzacja środka trwałego stanowiącego samochód osobowy.....	570
2.1.3. Koszty ubezpieczenia	573
2.1.4. Koszty związane z bieżącą eksploatacją.....	574
2.1.5. Odsetki od kredytu na nabycie samochodu osobowego stanowiącego środek trwały.....	574
2.1.6. Ulepszenie środka trwałego	575
2.1.7. Remont powypadkowy.....	576
2.1.8. Otrzymane odszkodowanie jako przychód	577
2.1.9. Sprzedaż samochodu osobowego stanowiącego środek trwały	578
2.2. Leasing – wariant II	578
2.3. Samochód niewprowadzony do ewidencji środków trwałych – wariant III.....	580
2.4. Samochód wynajęty – wariant IV.....	580
3. Ujęcie operacji związanych z samochodami w księgach rachunkowych.....	581
Rozdział XIV. Kary umowne i odszkodowania oraz odsetki za opóźnienia	583
1. Ujęcie bilansowe	583
2. Ujęcie podatkowe	583
2.1. Kara jako koszt	583
2.1.1. Obowiązek przedstawienia związku przyczynowo-skutkowego między kosztem a przychodem.....	583
2.1.2. Kara (odszkodowanie) wyłączone z KUP.....	584
2.1.3. Kary umowne możliwe do zaliczania do KUP	584

2.1.4. Przykład interpretacji indywidualnej przedstawiającej kompleksowo problematykę ujęcia podatkowego kar i odszkodowań	584
2.2. Kara jako przychód podatkowy.....	586
3. Kara umowna (odszkodowanie) a VAT	586
Rozdział XV. Odsetki	587
1. Wprowadzenie	587
2. Odsetki w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym.....	587
3. Odsetki w podatku dochodowym – uwagi ogólne.....	589
4. Odsetki jako przychody podatkowe.....	589
5. Odsetki jako koszty uzyskania przychodów	590
Rozdział XVI. Transakcje gotówkowe a koszty uzyskania przychodów	594
1. Ogólne warunki zaliczenia kosztów do kosztów podatkowych.....	594
2. Regulacje ustawy – Prawo przedsiębiorców w zakresie płatności bezgotówkowych	594
3. Wyłączenie z podatkowych kosztów uzyskania przychodów	595
4. Kompensata wzajemnych wierzytelności (potrącenie).....	596
Rozdział XVII. Podróże służbowe	598
1. Podróż służbowa – definicja	598
2. Warunki uznania wyjazdu za podróż służbową	599
3. Delegacja a oddelegowanie	599
4. Diety.....	599
4.1. Podróż krajowa	599
4.2. Podróż zagraniczna	600
5. Koszty przejazdów	600
5.1. Określenie środka transportu	600
5.2. Stawki za 1 km przebiegu pojazdu prywatnego	601
5.3. Samochód służbowy.....	601
6. Noclegi	601
6.1. Noclegi w podróży krajowej	601
6.2. Noclegi w podróży zagranicznej	602
7. Inne wydatki.....	602
8. Rozliczenie podróży służbowej	602
8.1. Dokumentowanie podróży służbowej	602
8.2. Podróż służbowa a zeznania roczne.....	603
8.3. Ujęcie podróży służbowych w księgach rachunkowych	603
8.4. Rozliczanie podatkowe podróży służbowych	604
8.5. Interpretacje indywidualne	605
8.5.1. Data poniesienia wydatku.....	605
8.5.2. Podróż służbowa członków zarządu.....	606
8.6. Oskładkowanie podróży służbowej.....	606
9. Jazdy lokalne.....	606
9.1. Definicja jazdy lokalnej.....	606
9.2. Skutki podatkowe jazd lokalnych	607
9.3. Kontrowersje dotyczące opodatkowania jazd lokalnych	608
10. Wykazanie podróży służbowych i jazd lokalnych w CIT-8 i PIT-4R	609
Rozdział XVIII. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.....	611
1. Wprowadzenie.....	611
2. Tworzenie i wykorzystywanie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	611
3. Wpływ zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na podatki dochodowe.....	612
4. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych a VAT	615
5. Prezentacja zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w sprawozdaniu finansowym	615
Rozdział XIX. Składki na rzecz organizacji nieobowiązkowych	617
1. Związek celowy między wydatkiem a przychodami.....	617
2. Definicja składki członkowskiej	617
2.1. Obowiązek opłacania składek.....	617
2.2. Usługi nabywane przez członka organizacji.....	617

3. Składka a koszty uzyskania przychodu.....	617
4. Przypadki pozwalające na włączenie składek członkowskich do kosztów uzyskania przychodu	618
Rozdział XX. Zagraniczny podatek od towarów i usług jako przychód i koszt podatkowy	621
1. Podatek od wartości dodanej jako koszt uzyskania przychodów	621
2. Podatek od wartości dodanej jako przychód podatkowy	622
Część V. Przychody podatkowe	
Rozdział I. Ogólne pojęcie przychodu w obszarze ustaw o podatkach dochodowych od osób prawnych oraz od osób fizycznych.....	627
1. Zagadnienia wstępne	627
2. Przychody w obszarze ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	627
2.1. Otwarty katalog przychodów.....	627
2.2. Podział na źródła przychodów	628
3. Przychody w obszarze ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	628
Rozdział II. Podział przychodów i kosztów podatkowych na związane z działalnością podatkową oraz wynikające z zysków kapitałowych	631
1. Wstęp	631
2. Zakaz kompensowania strat z różnych źródeł.....	631
3. Przepisy przejściowe	632
4. Zakres przedmiotowy przychodów zaliczonych do przychodów z zysków kapitałowych	632
4.1. Przychody z udziału w zyskach osób prawnych.....	633
4.2. Przychody powstałe w związku z wniesieniem wkładu niepieniężnego.....	634
4.3. Przychody powstałe w wyniku realizacji praw udziałowych	634
4.4. Przychody ze zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną	634
4.5. Przychody ze zbycia wierzytelności	635
4.6. Pozostałe przychody.....	635
5. Wyjątek dla niektórych instytucji finansowych od obowiązku wyszczególniania przez podatników odrębnego źródła przychodów z tytułu zysków kapitałowych.....	637
6. Odrębność przychodów opodatkowanych ryczałtowo	637
7. Podział źródeł przychodów – podatnicy CIT	637
8. Podział źródeł przychodów – podatnicy PIT	639
9. Bilansowe rozróżnienie przychodów z zysków kapitałowych i przychodów z pozostałej działalności gospodarczej.....	639
Rozdział III. Dotacje i darowizny jako przychód.....	642
1. Przychód podatkowy w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	642
2. Dotacja jako przychód – wybrane zagadnienia	642
2.1. Definiowanie przychodu	642
2.2. Dotacja na nabycie środka trwałego	642
2.3. Dotacja z urzędu pracy	643
2.4. Inne zwolnienia mogące znaleźć zastosowanie w odniesieniu do otrzymanych dotacji, subwencji lub innych dopłat bądź refundacji	644
3. Darowizna jako przychód podatkowy.....	645
3.1. Istota umowy darowizny.....	645
3.2. Darowizna pieniężna.....	645
3.3. Darowizna rzeczowa	646
4. Ujęcie w księgach rachunkowych	647
5. Prowadzenie ewidencji w zakresie dotacji unijnych.....	648
Rozdział IV. Dochody osiągane za granicą – dochody pasywne	649
1. Pojęcie „dochodu pasywnego” i „podatku u źródła”.....	649
2. Kategorie przychodów	649
2.1. Pojęcie dochodów pasywnych	649
2.2. Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych	650
2.3. Odsetki.....	651
2.4. Należności licencyjne	652
2.5. Przypadki szczególne	653
2.5.1. Najem, dzierżawa, leasing	653

2.5.2. Oprogramowanie komputerowe.....	653
2.5.3. Usługi konsultantów	653
3. Podatek u źródła, beneficjent rzeczywisty	653
4. Certyfikat rezydencji	654
5. Deklaracja CIT, metody unikania podwójnego opodatkowania	654
6. Zagraniczna spółka kontrolowana	655
7. Ujęcie w księgach rachunkowych	656
Rozdział V. Działalność prowadzona za granicą (zakład)	657
1. Działalność za granicą	657
2. Pojęcie zakładu	657
2.1. Stała placówka	657
2.2. Spółka osobowa	658
2.3. Usługi budowlane	659
2.4. Zależny przedstawiciel	659
3. Alokacja przychodów i kosztów	659
4. Metody unikania podwójnego opodatkowania	661
5. Zagraniczna spółka kontrolowana	662
6. Ujęcie w księgach rachunkowych	662
Rozdział VI. Skutki podatkowe opóźnień przy wypłacie dywidendy	663
1. Uprawnienia i termin wypłaty dywidendy	663
2. Ujęcie w księgach rachunkowych	663
3. Podatkowe skutki niewypłacenia dywidendy w terminie	664
3.1. Przychody z nieodpłatnego świadczenia	664
3.2. Podatkowe aspekty zapłaconych udziałowcowi lub akcjonariuszowi odsetek za opóźnienie w wypłacie dywidendy	665
3.3. Odsetki od kredytu na wypłatę dywidendy jako koszty podatkowe spółki	666
Rozdział VII. Rozliczanie przychodów na przełomie lat podatkowych.....	668
1. Pojęcie „przychodu”	668
2. Przychody w prawie bilansowym i podatkowym	668
2.1. Okres rozliczeniowy	669
2.2. Data wykonania usługi lub dostawy towaru	669
2.3. Data wpływu środków	671
3. Rok jako okres w rozliczeniach – prawo bilansowe i podatkowe	671
4. Przyczyny różnic między prawem podatkowym a prawem bilansowym	671
Rozdział VIII. Świadczenia nieodpłatne i częściowo odpłatne.....	673
1. Pojęcie świadczeń nieodpłatnych oraz świadczeń częściowo odpłatnych	673
1.1. Rabaty naturalne.....	673
1.2. Sprzedaż premiowa	674
1.3. Umowy kooperacyjne („toolingowe”)	674
2. Podstawa opodatkowania	675
3. Moment powstania przychodu	676
4. Środki trwałe	677
5. Świadczenia nieodpłatne dla pracowników, zleceniobiorców itp.	677
5.1. Przyniesienie jako przychód podlegający podatkowi dochodowemu od osób fizycznych	677
5.2. Samochody wykorzystywane nieodpłatnie przez pracowników	678
6. Ujęcie w księgach rachunkowych	679
Część VI. Szczególne kategorie ustalania dochodu	
Rozdział I. Ulga podatkowa na działalność badawczo-rozwojową	683
1. Wprowadzenie.....	683
2. Istota ulgi B+R	683
2.1. Definicja działalności B+R	683
2.2. Koszty kwalifikowane związane z działalnością B+R.....	686
2.2.1. Katalog ustawowy kosztów kwalifikowanych	686
2.2.2. Koszty pracownicze	687
2.2.3. Umowy cywilnoprawne.....	687

2.2.4. Składki na ubezpieczenia społeczne	688
2.2.5. Materiały i surowce.....	688
2.2.6. Ekspertyzy, opinie, usługi doradcze oraz nabycie badań naukowych	689
2.2.7. Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	689
2.2.8. Koszty kwalifikowane dla centrów badawczo-rozwojowych	690
2.3. Limity odliczenia kosztów kwalifikowanych	691
2.4. Wyodrębnienie kosztów kwalifikowanych w ewidencji rachunkowej.....	691
2.5. Koszty kwalifikowane wykazane w zeznaniu podatkowym	692
3. Zasady rozliczania ulgi B+R	693
3.1. Rozliczenie ulgi B+R w przypadku osiągnięcia dochodu w 2018 r.	693
3.2. Rozliczenie ulgi B+R w przypadku osiągnięcia straty w 2018 r.	693
3.3. Zwrot gotówkowy	694
Rozdział II. Aport i objęcie udziałów – rozliczanie przychodu i kosztu	696
1. Zagadnienia ogólne	696
2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym u wnoszącego aport.....	696
3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym u otrzymującego aport.....	698
4. Opodatkowanie wnoszonych aportów dla potrzeb VAT	698
5. Ewidencja aportu w formie <i>know-how</i> (przykład).....	699
Rozdział III. Skutki podatkowe aportów do spółek	701
1. Uwagi wstępne	701
2. Wniesienie wkładu do spółki.....	701
3. Aport do spółki osobowej.....	701
3.1. Skutki wniesienia aportu w podatku dochodowym – przychody	701
3.1.1. Wspólnik podlegający podatkowi dochodowemu od osób prawnych.....	702
3.1.2. Wspólnik podlegający podatkowi dochodowemu od osób fizycznych.....	702
3.2. Skutki wniesienia aportu w podatku dochodowym – koszty.....	703
3.2.1. Wspólnik podlegający podatkowi dochodowemu od osób prawnych.....	703
3.2.2. Wspólnik podlegający podatkowi dochodowemu od osób fizycznych.....	704
3.2.3. Wspólnicy, którzy nie dokonują aportu.....	704
4. Aport do spółki kapitałowej lub spółki komandytowo-akcyjnej.....	705
4.1. Skutki wniesienia aportu w podatku dochodowym.....	705
4.1.1. Wspólnik podlegający podatkowi dochodowemu od osób prawnych.....	705
4.1.2. Wspólnik podlegający podatkowi dochodowemu od osób fizycznych.....	707
4.2. Skutki wniesienia aportu z perspektywy spółki kapitałowej lub spółki komandytowo-akcyjnej przyjmującej aport	709
Rozdział IV. Podatkowe skutki łączenia i podziału spółek	711
1. Wprowadzenie.....	711
2. Uwagi wstępne w przedmiocie zmiany zasad opodatkowania restrukturyzacji spółek kapitałowych	711
3. Łączenie spółek.....	712
3.1. Sposoby łączenia spółek	712
3.2. Dopłaty w związku z łączeniem spółek	712
4. Prawa i obowiązki następców prawnych oraz podmiotów przekształconych.....	712
5. Skutki podatkowe łączenia spółek na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych	713
5.1. Konsekwencje podatkowe w spółce przejmującej majątek lub spółce nowo związanej.....	713
5.2. Konsekwencje podatkowe dla wspólników spółki przejmowanej.....	714
5.3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych.....	715
6. Połączenie spółek a podatek od czynności cywilnoprawnych.....	715
7. Połączenie spółek a podatek od towarów i usług	716
8. Rozliczenie połączenia spółek na gruncie prawa bilansowego	717
8.1. Rozliczenie połączenia spółek metodą nabycia	717
8.2. Rozliczenie połączenia spółek metodą łączenia udziałów	718
8.3. Zamknięcie ksiąg rachunkowych	719
8.4. Obowiązki związane z zakończeniem roku podatkowego w przypadku zamknięcia ksiąg rachunkowych w spółce przejmowanej	719
8.5. Obowiązki związane z zakończeniem roku podatkowego przy braku obowiązku zamknięcia ksiąg rachunkowych przez spółkę przejmowaną.....	719
9. Podział spółek	720

10. Dopłaty w związku z podziałem spółek	720
11. Sukcesja podatkowa w przypadku podziału spółek	720
12. Konsekwencje podziału spółek w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.....	721
12.1. Skutki podatkowe dla spółki przejmującej lub nowo zawiazanej	721
12.2. Skutki podatkowe dla spółki dzielonej.....	722
13. Podział spółek a konsekwencje na gruncie podatku dochodowego dla wspólników spółek uczestniczących w podziale	723
13.1. Dochód wspólników spółek dzielonych będących osobami prawnymi.....	723
13.2. Konsekwencje w podatku dochodowym od osób fizycznych dla wspólników spółek uczestniczących w procesie podziału spółek.....	724
14. Podział spółek a podatek od czynności cywilnoprawnych.....	725
15. Podział spółek a podatek VAT	725
16. Rozliczenie podziału spółek na gruncie prawa bilansowego	726
16.1. Zamknięcie ksiąg rachunkowych	726
16.2. Zamknięcie ksiąg rachunkowych a rok podatkowy.....	726
16.3. Zakończenie roku podatkowego w przypadku konieczności zamknięcia ksiąg rachunkowych	726
16.4. Zakończenie roku podatkowego w przypadku braku konieczności zamknięcia ksiąg rachunkowych	727
16.5. Sukcesja uniwersalna częściowa a obowiązek złożenia zeznania CIT-8	727
16.6. Rozliczenie straty poniesionej przez spółkę dzieloną przez wydzielenie	728
17. Podsumowanie	728
Rozdział V. Zasady obowiązujące przy korygowaniu przychodów i kosztów	730
1. Przyczyny korekt	730
2. Czas dokonania korekty	730
3. Ujęcie dla celów podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych	731
3.1. Stan prawny do 31.12.2015 r.	731
3.2. Stan prawny od 1.1.2016 r.....	732
4. Korekta a okres przedawnienia	733
5. Korekty dla celów VAT	733
6. Uzasadnienie przyczyn korekty	735
7. Ujęcie dla celów podatkowych a ujęcie księgowe.....	735
Rozdział VI. Bonifikaty i upusty	737
1. Rabat.....	737
1.1. Uwagi wstępne.....	737
1.2. Rabaty naturalne.....	737
2. Ujęcie dla celów podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych	738
2.1. Stan prawny do 31.12.2015 r.	738
2.2. Stan prawny od 1.1.2016 r.....	738
3. Rabat po okresie przedawnienia	739
4. Korekty dla celów VAT	739
4.1. Faktura korygująca – treść	740
4.2. Bonus – szczególny rodzaj rabatu	740
5. Ujęcie w księgach rachunkowych	741
Rozdział VII. Różnice kursowe.....	743
1. Wybór metody ustalania różnic kursowych	743
2. Ogólne zasady ustalania różnic kursowych metodą podatkową.....	743
2.1. Dodatnie i ujemne różnice kursowe	743
2.2. Kurs faktycznie zastosowany	744
2.3. Przeliczenia na zł wpływów i rozchodów na rachunku walutowym.....	745
3. Różnice kursowe powstałe przy zapłacie należności	745
4. Różnice kursowe powstałe przy zapłacie zobowiązań.....	746
5. Różnice kursowe od własnych środków lub wartości pieniężnych.....	747
6. Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	748
7. Kompensata rozrachunków zagranicznych w walucie obcej	749
8. Ogólne zasady ustalania różnic kursowych metodą bilansową.....	750
9. Przewalutowanie sald dewizowych na koniec roku obrotowego	751
10. Kursy, które mogą być stosowane do wyceny operacji gospodarczych i ujęć sprawozdawczych wyrażonych w walutach obcych	751

Rozdział VIII. Rozliczanie strat z lat ubiegłych w kontekście podziału przychodów na kapitałowe lub pozostałe	756
1. Uprawnienie do podatkowego rozliczenia straty	756
2. Obowiązek przypisania straty do jednego ze źródeł przychodów	757
3. Zasady ustalania dochodów/strat w podatkowych grupach kapitałowych	759
4. Zasady rozliczania strat sprzed 2018 r.	760
5. Stosowanie nowych regulacji przez podatników, u których rok podatkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym	760
6. Zmiany od 1.1.2019 r.	761
Część VII. Przejście z wyniku bilansowego na podatkowy oraz ustalenie podatku odroczonego	
Rozdział I. Wynik finansowy a dochód podatkowy	765
1. Źródła powstania i charakter różnic pomiędzy prawem bilansowym a podatkowym	765
2. Ogólny schemat przejścia od wyniku finansowego do dochodu podatkowego	765
3. Przejście od przychodów i kosztów rachunkowych do przychodów i kosztów podatkowych	767
4. Przejście od wyniku finansowego do dochodu	767
4.1. Rzeczowe aktywa trwałe – inwentarz żywy	767
4.2. Rzeczowe aktywa trwałe – odsetki z tytułu tymczasowego ulokowania środków pochodzących z kredytu zaciągniętego na budowę środka trwałego	768
4.3. Rzeczowe aktywa trwałe – darowizny z przeznaczeniem na zakup środka trwałego	768
4.4. Rzeczowe aktywa trwałe – dotacja na zakup środka trwałego	768
4.5. Amortyzacja środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych	769
4.6. Likwidacja/sprzedaż środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej	769
4.7. Aktywa – odpisy aktualizujące wartość aktywów	770
4.8. Wycena i sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej	770
4.9. Aktywa finansowe – wycena	770
4.10. Należności	771
4.11. Rezerwy	771
4.12. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	771
4.13. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	772
4.14. Transakcje w walutach obcych	772
5. Przykłady różnic i rozwiązań jednakowych w prawie podatkowym i bilansowym	772
5.1. Przykłady zdarzeń gospodarczych, wraz z ich skutkami, z rozróżnieniem na ujęcie zgodnie z prawem bilansowym i podatkowym	772
5.2. Korekta o dochody wolne od opodatkowania	775
Rozdział II. Podatek odroczonego	779
1. Cel i założenia podatku odroczonego	779
1.1. Informacje wstępne	779
1.2. Uproszczenia	779
2. Ogólna procedura tworzenia rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	780
2.1. Różnice trwałe i różnice przejściowe między prawem bilansowym i podatkowym a powstawanie podatku odroczonego	780
2.2. Wartość podatkowa a wartość bilansowa	781
2.3. Różnice trwałe a różnice przejściowe	782
2.3.1. Różnice trwałe	782
2.3.2. Różnice przejściowe	783
2.4. Wycena na dzień bilansowy	783
2.5. Księgowania związane z odroczonego podatkiem dochodowym	785
2.6. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zwiększające lub zmniejszające kapitał własny	785
2.7. Ustalanie podatku odroczonego a stawka podatkowa	786
2.8. Wykazywanie podatku odroczonego w sprawozdaniu finansowym	786
3. Przykłady obliczania wartości księgowej i podatkowej, różnic przejściowych oraz odroczonego podatku dochodowego	787
3.1. Informacje wstępne	787
3.2. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje w nieruchomości wyceniane według zasad stosowanych dla środków trwałych	787
3.3. Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe oraz inwestycje w nieruchomości wyceniane w wartości rynkowej	789

3.4. Zapasy.....	790
3.5. Należności długoterminowe i krótkoterminowe.....	790
3.6. Rezerwy na zobowiązania i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.....	792
3.7. Zobowiązania.....	793
3.8. Rozliczenia międzyokresowe przychodów.....	793
3.9. Leasing (bilansowo ujmowany jako leasing finansowy) podatkowo traktowany jako leasing operacyjny.....	793
3.10. Strata podatkowa.....	794
Część VIII. Wybrane zagadnienia zamknięcia rocznego z uwzględnieniem skutków podatkowych	
Rozdział I. Inwentaryzacja.....	797
1. Cele przeprowadzania inwentaryzacji.....	797
2. Jednostki dokonujące inwentaryzacji.....	797
3. Inwentaryzacja na dzień bilansowy.....	797
4. Osoby odpowiedzialne za inwentaryzację.....	798
5. Poszczególne czynności inwentaryzacji.....	799
6. Komisja inwentaryzacyjna i zespoły spisowe.....	800
7. Outsourcing procesu inwentaryzacji.....	801
8. Obecność osób odpowiedzialnych podczas spisu z natury.....	801
9. Obecność biegłego rewidenta podczas inwentaryzacji.....	801
10. Techniki inwentaryzacyjne.....	802
10.1. Podział technik inwentaryzacyjnych.....	802
10.2. Spis z natury.....	802
10.3. Uzgadnianie sald.....	803
10.4. Weryfikacja stanów księgowych.....	804
10.5. Uproszczenia.....	805
11. Terminy inwentaryzacji.....	806
12. Szczegółowe regulacje dotyczące inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury.....	806
13. Inwentaryzacja poszczególnych składników majątkowych.....	807
13.1. Inwentaryzacja w szczególnych przypadkach.....	810
13.1.1. Inwentaryzacja paliw w bakach samochodów.....	810
13.1.3. Inwentaryzacja za pomocą dronów.....	810
14. Rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych.....	811
14.1. Zagadnienia ogólne.....	811
14.2. Niedobory zawinione i nadwyżki zgodne z przepisami podatkowymi.....	811
14.3. Ustalanie różnic inwentaryzacyjnych.....	813
14.4. Ewidencja różnic inwentaryzacyjnych w księgach rachunkowych.....	814
14.5. Wycena niedoborów i jej skutki księgowe.....	815
15. Ocena przydatności gospodarczej inwentaryzowanych składników.....	817
16. Protokół z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych.....	817
17. Zasady przechowywania dokumentacji inwentaryzacyjnej.....	817
Rozdział II. Klasyfikacja Środków Trwałych.....	819
1. Zmiany w klasyfikacji budżetowej.....	819
2. Określenie obiektu inwentarzowego z punktu widzenia rachunkowości.....	823
3. Określenie obiektu inwentarzowego z punktu widzenia prawa podatkowego.....	824
3.1. Informacje wstępne.....	824
3.2. Przykłady określenia pojedynczego obiektu inwentarzowego.....	825
3.2.1. Obiekty typu: laptop, desktop (komputer stacjonarny), notebook, stacja dokująca, monitor, terminal komputerowy – zaliczane do rodzaju 487 „Zespoły komputerowe”.....	825
3.2.2. Meble.....	827
3.2.3. Części składowe budynków.....	827
3.2.4. Obiekty pomocnicze obsługujące dany budynek (chodniki, place, pojazdy).....	828
3.2.5. Urządzenie stanowiące pojedynczy obiekt inwentarzowy.....	829
3.2.6. Obiekty sieciowe.....	829
Rozdział III. Zamknięcie roku a krąg kosztów.....	831
1. Istota kręgu kosztów w zamknięciu rocznym.....	831
2. Podstawowe ewidencje kosztów operacyjnych.....	831
3. Ewidencyjne ustalanie wyniku ze sprzedaży (wariant porównawczy i kalkulacyjny).....	837

4. Zmiana stanu produktów w zamknięciu rocznym	839
5. Obroty wewnętrzne a zamknięcie roczne	842
6. Krąg kosztów w systemach ERP	847
Rozdział IV. Leasing	848
1. Definicja i różne rodzaje leasingu	848
1.1. Cechy charakterystyczne umowy leasingowej	848
1.2. Definicja leasingu zgodnie z KC	848
1.3. Pojęcie umowy leasingu zgodnie z KSR 5	849
1.4. Umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi	849
1.5. Leasing według nowego MSSF 16	850
1.6. Rodzaje leasingu	850
1.6.1. Leasing bezpośredni i leasing pośredni	850
1.6.2. Leasing zwrotny i leasing odnawialny	850
1.6.3. Leasing operacyjny i leasing finansowy	851
2. Klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego zgodnie z prawem bilansowym i podatkowym	852
2.1. Leasing finansowy i operacyjny w prawie bilansowym i podatkowym	852
2.2. Klasyfikacja umów leasingu zgodnie z prawem bilansowym	852
2.3. Klasyfikacja umów leasingu zgodnie z prawem podatkowym	854
2.3.1. Wyjaśnienie pojęć podatkowych w zakresie leasingu	854
2.3.2. Leasing operacyjny w prawie podatkowym	854
2.3.3. Leasing operacyjny a najem zgodnie z prawem podatkowym	855
2.3.4. Leasing finansowy zgodnie z prawem podatkowym	855
3. Ujmowanie leasingu zgodnie z prawem bilansowym	857
3.1. Uwagi wstępne	857
3.2. Leasing operacyjny w prawie bilansowym	857
3.2.1. Leasing operacyjny – ewidencja u korzystającego	857
3.2.2. Leasing operacyjny – ewidencja u finansującego	859
3.3. Leasing finansowy w prawie bilansowym	861
3.3.1. Leasing finansowy – ewidencja u korzystającego	861
3.3.2. Leasing finansowy – ewidencja u finansującego	867
3.3.3. Leasing zwrotny	869
4. Leasing w prawie podatkowym	871
4.1. Zasady ujmowania przychodów i kosztów z tytułu umowy leasingu	871
4.2. Leasing operacyjny	871
4.3. Leasing finansowy w prawie podatkowym	872
4.4. Przeniesienie na rzecz osoby trzeciej wierzytelności z tytułu opłat leasingowych	873
4.5. Leasing a podatek od towarów i usług	873
4.5.1. Leasing finansowy w VATU	873
4.5.2. Leasing operacyjny w VATU	873
4.5.3. Opodatkowanie podatkiem od towarów i usług leasingu samochodów	873
4.6. Problemy związane z podatkowym ujęciem leasingu	874
4.6.1. Świadczenie zarazem usługi leasingu i ubezpieczenia	874
4.6.2. Opłata wstępna w leasingu operacyjnym	874
5. Ujęcie księgowe leasingu finansowego traktowanego podatkowo jako leasing operacyjny w księgach rachunkowych	875
6. Prezentacja skutków umowy leasingu w sprawozdaniu finansowym	878
Rozdział V. Kontrakty długoterminowe	880
1. Umowy uznane za kontrakty długoterminowe	880
2. Umowy, które nie są uznawane za kontrakty długoterminowe	880
3. Podstawowe definicje	881
3.1. Umowa o cenę „koszt plus”	881
3.2. Umowa o cenach ryczałtowych	881
4. Przychody z umowy kontraktu długoterminowego	881
5. Koszty wykonania kontraktu długoterminowego	882
6. Warunki łączenia i rozdzielania umów długoterminowych	882
7. Ustalenie stopnia zaawansowania na dzień bilansowy kontraktu długoterminowego	883
7.1. Metoda stopnia zaawansowania prac	884

7.1.1. Metoda obmiaru wykonanych prac.....	884
7.1.2. Metoda kosztowa.....	884
7.2. Metoda zysku zerowego.....	885
8. Ustalenie przychodów i kosztów na dzień bilansowy z kontraktu długoterminowego.....	886
8.1. Zagadnienia ogólne.....	886
8.2. Sposoby ustalania przychodów i kosztów.....	886
8.2.1. Umowy w cenach stałych.....	886
8.2.2. Umowy „koszt plus”.....	887
8.2.3. Metoda zysku zerowego.....	887
9. Przychody i koszty z kontraktów długoterminowych zgodnie z prawem podatkowym.....	888
10. Wykazywanie kontraktów długoterminowych w sprawozdaniu finansowym.....	889
11. Uproszczenia w ujmowaniu kontraktów długoterminowych.....	890
12. Kompleksowy przykład.....	890
12.1. Założenia.....	890
12.2. Ustalenie przychodów i kosztów metodą obmiaru stopnia zaawansowania wykonanych prac.....	891
12.3. Ustalenie przychodów i kosztów metodą kosztową.....	897
12.4. Ustalenie przychodów i kosztów metodą zysku zerowego.....	902
Rozdział VI. Dokumentacja cen transferowych.....	908
1. Wprowadzenie.....	908
2. Nowelizacja przepisów o cenach transferowych.....	909
3. Wypełnienie obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych towarzyszących zamykaniu roku podatkowego.....	909
3.1. Dokumentacja na poziomie lokalnym (<i>local file</i>).....	909
3.1.1. Progi dokumentacyjne.....	909
3.1.2. Zakres przedmiotowy dokumentacji na poziomie lokalnym.....	911
3.1.3. Treść dokumentacji na poziomie lokalnym.....	912
3.2. Dokumentacja grupowa (<i>master file</i>).....	914
3.2.1. Zakres podmiotowy dokumentacji grupowej.....	914
3.3. Oświadczenie o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych.....	916
3.4. Sprawozdanie CIT-TP.....	917
3.4.1. Rozporządzenie zmieniające formularz CIT-TP.....	917
3.4.2. Zastąpienie formularza CIT-TP sprawozdaniem TP-R.....	917
3.5. Informacja o grupie podmiotów – raport CBC i powiadomienie CBC-P.....	918
3.5.1. Zakres podmiotowy raportu CBC.....	918
3.5.2. Treść raportu CBC.....	918
3.5.3. Powiadomienie CBC-P.....	918
4. Terminy na wypełnienie obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych.....	918
5. Transakcje pomiędzy podmiotami powiązаныmi a ustalenie wyniku podatkowego.....	919
5.1. Korekty cen transferowych.....	919
5.1.1. Założenia korekt wyrównawczych (<i>transfer pricing adjustment</i>).....	919
5.1.2. Zmiany legislacyjne w zakresie korekt wyrównawczych.....	921
5.2. Limitacja kosztów ponoszonych na rzecz podmiotów powiązanych.....	921
5.2.1. Wpływ regulacji art. 15ca i art. 15e PDOPrU na wynik podatkowy.....	921
5.2.2. Instrumenty zarządzania limitacją kosztów.....	922
Rozdział VII. Mechanizm podzielonej płatności (<i>split payment</i>) a zamknięcie roku.....	924
1. Wprowadzenie.....	924
2. Zasady działania mechanizmu podzielonej płatności.....	924
3. Komunikat przelewu.....	925
4. Rachunek VAT.....	925
4.1. Ograniczenia w korzystaniu z rachunku VAT.....	925
4.2. Zamknięty katalog uznawania i obciążania rachunku VAT.....	925
4.3. Realizacja polecenia przelewu w mechanizmie podzielonej płatności.....	926
4.4. Przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek rozliczeniowy.....	927
4.5. Zamknięcie rachunku VAT.....	927
5. Korzyści ze stosowania mechanizmu podzielonej płatności.....	927
5.1. Wyłączenie zastosowania przepisów o charakterze sankcyjnym.....	927
5.2. Możliwość obniżenia kwoty zobowiązania podatkowego.....	928

5.3. Brak odpowiedzialności solidarnej	928
5.4. Zwrot różnicy podatku w przyspieszonym terminie	928
6. Transakcje z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym	929
7. Transakcje z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności a podatek dochodowy	930
8. Najczęstsze problemy praktyczne związane z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności	930
8.1. Faktury, które można opłacić w mechanizmie podzielonej płatności	930
8.2. Faktury walutowe a mechanizm podzielonej płatności	931
8.3. Wyłączenie odpowiedzialności solidarnej	931
8.4. Przelewy zbiorcze	932
8.5. Mechanizm podzielonej płatności a gwarancja pewności rozliczeń podatkowych	932
8.6. Wykorzystanie środków z rachunku VAT do zapłaty zobowiązań podatkowych	933
8.7. Nadpłacona kwota z faktury na rachunku VAT	933
Rozdział VIII. Jednolity plik kontrolny	934
1. Wprowadzenie	934
2. Struktury JPK	935
2.1. Księgi rachunkowe – JPK_KR	935
2.1.1. Elementy struktury JPK_KR	935
2.1.2. Konta pozabilansowe oraz zestawienie obrotów i sald	939
2.1.3. Archiwizacja danych adresowych	939
2.1.4. Zasady (polityka) rachunkowości a JPK	939
2.2. Wyciąg bankowy – JPK_WB	940
2.3. Magazyn – JPK_MAG	940
2.3.1. Elementy struktury JPK_MAG	940
2.3.2. Zasady (polityka) rachunkowości oraz księgi pomocnicze	946
2.3.3. Wycena materiałów	946
2.4. Ewidencja zakupu i sprzedaży VAT – JPK_VAT	946
2.4.1. Elementy struktury JPK_VAT	946
2.4.2. Instrukcja składania JPK_VAT	952
2.4.3. Korekta JPK_VAT	952
2.4.4. Powiadomienia SMS i e-mail o niezgodności w JPK_VAT	952
2.4.5. Zmiany wersji struktury JPK_VAT	952
2.4.6. Zagraniczni przedsiębiorcy z obowiązkiem JPK_VAT	952
2.4.7. Konsekwencje niezłożenia JPK_VAT	952
2.5. Faktury VAT – JPK_FA	953
3. Sankcje za naruszenie obowiązku przekazywania na żądanie organów KAS danych księgowych w formacie JPK	958
4. Podsumowanie	959
Rozdział IX. Rozliczenia księgowe i podatkowe spółki komandytowej oraz jej wspólników	960
1. Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych przez spółkę komandytową	960
2. Wniesienie wkładów do spółki komandytowej przez jej wspólników	960
3. Księgowanie wybranych operacji gospodarczych w spółce komandytowej	961
3.1. Rozrachunki z tytułu zaliczkowych wypłat gotówkowych na poczet zysku brutto	961
3.2. Rozrachunki z tytułu pożyczek udzielonych spółce przez wspólnika	962
3.3. Rozrachunki związane z wniesieniem zadeklarowanego w umowie spółki wkładu pieniężnego	962
4. Sprawozdawczość spółki komandytowej – elementy składowe oraz obowiązki informacyjne związane ze sporządzeniem rocznego sprawozdania finansowego	964
5. Podział wyniku finansowego w spółce komandytowej	964
6. Organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe spółki komandytowej, której komplementariuszem jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	965
7. Wspólnicy spółki komandytowej jako podatnicy podatków dochodowych (PIT oraz CIT) w kontekście zamknięcia roku obrotowego	965
7.1. Przychody podatkowe oraz koszty uzyskania przychodów wspólników spółki komandytowej	965
7.2. Łączenie przychodów oraz kosztów uzyskania przychodów z innymi przychodami/kosztami wspólników spółki komandytowej	966
7.3. Wypłata zysków spółki komandytowej na rzecz wspólników a rozliczenia podatkowe wspólników w zakresie podatków dochodowych – problemy praktyczne	967
7.3.1. Wypłata zysku wspólnikom	967
7.3.2. Wypłata zaliczki na poczet zysku – zatrzymanie zaliczki	968

7.3.3. Określenie udziału wspólnika w stracie spółki komandytowej	968
7.4. Rok obrotowy spółki a rok podatkowy wspólników spółki komandytowej – problemy praktyczne	968
7.5. Podatkowe obowiązki informacyjne wspólników spółki komandytowej w kontekście zamknięcia roku	969
Rozdział X. Stosowanie obniżonej stawki CIT w wysokości 15%	971
1. Podatnicy podlegający opodatkowaniu według zasad ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	971
2. Preferencja podatkowa w formie 15% stawki CIT	971
3. Status małego podatnika jako kwalifikacja uprawniająca do stosowania preferencji podatkowej	971
4. Podatnik rozpoczynający działalność w roku podatkowym	972
5. Wyłączenie dla podatników przekształconych przed 1.1.2017 r.	973
6. Rok podatkowy a stawka podatku w wysokości 15%	973
7. Podatkowe grupy kapitałowe wyłączone ze stosowania obniżonej stawki podatku	974
8. Zmiany na 2019 r.	974
Część IX. Zamknięcie podatkowe i pozapodatkowe	
Rozdział I. Obowiązki sprawozdawcze płatnika PIT	979
1. Sporządzanie deklaracji rocznych jako czynność sprawdzająca poprawność przyjętych rozwiązań podatkowych	979
2. Sporządzanie deklaracji PIT-4R	979
2.1. Przedmiot deklaracji PIT-4R	979
2.2. Podmioty zobowiązane do przekazania deklaracji	980
2.3. Zasady poboru zaliczek z wybranych tytułów w ciągu roku	980
2.4. Pobór zaliczek z tytułu przychodów ze stosunku pracy	981
2.4.1. Pracownicy delegowani	984
2.4.2. Opodatkowanie wynagrodzenia wypłacanego po śmierci pracownika	986
2.4.3. Przychód pracownika z tytułu korzystania z firmowego samochodu osobowego w celach prywatnych	987
2.5. Pobór zaliczek z tytułu umów zleceń	989
2.6. Pobór zaliczek z tytułu kontraktu menedżerskiego	990
2.7. Właściwość organu podatkowego i dopuszczalna forma przekazania deklaracji	990
2.8. Wynagrodzenie płatnika	990
2.9. Objasnienia do deklaracji	991
3. Deklaracja PIT-8AR	992
3.1. Uwagi ogólne	992
3.2. Obowiązek przekazania deklaracji	993
3.3. Zasady poboru zryczałtowanego podatku – wybrane zagadnienia	993
3.3.1. Świadczenia otrzymane przez byłych pracowników – emerytów, rencistów	993
3.3.2. Dochód z dywidendy	994
3.3.3. Należności osób zagranicznych	994
3.3.4. Ryczałtowe opodatkowanie – drobne umowy zlecenia	996
3.3.5. Ryczałtowe opodatkowanie wygranych w konkursie	997
3.4. Właściwość organu podatkowego, termin i dopuszczalna forma przekazania deklaracji	1001
3.5. Objasnienia do deklaracji PIT-8AR(6)	1001
4. Informacja PIT-11	1003
4.1. Uwagi ogólne	1003
4.2. Podmioty zobowiązane do sporządzenia informacji	1003
4.3. Właściwość organu podatkowego, termin i dopuszczalna forma przekazania informacji	1003
4.4. Objasnienia do informacji PIT-11(23)	1005
5. Informacja PIT-8C	1005
5.1. Uwagi ogólne	1005
5.2. Podmioty zobowiązane do sporządzenia informacji PIT-8C	1006
5.3. Właściwość organu podatkowego, termin i dopuszczalna forma przekazania informacji	1007
5.4. Objasnienia do informacji PIT-8C(8)	1007
6. Informacja IFT-1R	1008
6.1. Uwagi ogólne	1008
6.2. Podmioty zobowiązane do sporządzenia informacji	1009
6.3. Właściwość organu podatkowego, termin i dopuszczalna forma przekazania informacji	1009
6.4. Objasnienia do informacji IFT-1R	1010

Rozdział II. Procedury zamykające rok dla celów CIT	1011
1. Charakter podatku, okres rozliczeniowy	1011
2. Procedury	1011
2.1. Wyszczególnienie czynności pozwalających na weryfikację zaksięgowanych operacji	1011
2.2. Uzgodnienie obrotów VAT (12 miesięcy) do przychodu wykazanego za 2018 r.	1012
2.3. Weryfikacja podziału pomiędzy źródłami przychodu (przychody i koszty)	1013
2.4. Analiza pozycji kosztowych i podobnych	1014
3. Koszty bezpośrednie i pośrednie	1014
4. Odsetki od pożyczek i kredytów – odmienności w prawie bilansowym i podatkowym	1016
5. Koszty wyłączone z katalogu kosztów uzyskania przychodu	1016
5.1. Wyszczególnienie przykładowych kosztów wyłączonych z katalogu kosztów uzyskania przychodów	1016
5.2. Wydatki na reprezentację, konsumpcję oraz rozrywkę	1016
5.3. Koszty związane ze środkami trwałymi lub wartościami niematerialnymi i prawnymi	1016
5.4. Wydatki na nabycie akcji lub wierzytelności	1017
5.5. Kary umowne i odszkodowania	1017
5.6. Odpisy na wierzytelności oraz innego rodzaju aktywa (w tym na zapasy)	1017
5.7. Wydatki związane z podwyższeniem kapitału	1017
5.8. Środki trwałe – amortyzacja dla celów księgowych oraz amortyzacja podatkowa	1018
5.9. Odsetki i inne koszty finansowania	1019
5.10. Usługi niematerialne oraz wartości niematerialne i prawne	1019
6. Różnice kursowe	1020
7. Straty z lat ubiegłych	1020
8. Podatek u źródła	1020
9. Dokumentacja dla celów cen transferowych (z podmiotami powiązаныmi)	1021
9.1. Korekta deklaracji CIT	1021
9.2. Przykładowa lista procedur weryfikujących rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za zakończony rok	1022
10. Deklaracja CIT-8	1022
10.1. Zagadnienia ogólne	1022
10.2. Informacje o przychodach	1023
10.3. Koszty uzyskania przychodów	1023
10.4. Dochód/strata	1023
10.5. Załączniki	1023
10.5.1. CIT-ST	1024
10.5.2. SSE-R	1024
10.5.3. CIT-8/O oraz CIT-BR	1024
10.5.4. CIT-D	1024
10.5.5. CIT-TP	1024
11. Deklaracja CIT-10Z i inne	1024
Rozdział III. Zamknięcie roku z perspektywy VAT	1026
1. Charakter i wpływ podatku od towarów i usług na treść sprawozdania finansowego	1026
2. VAT jako podatek rozliczany miesięcznie lub kwartalnie	1026
3. Czynności podlegające VAT i moment powstania obowiązku podatkowego – uzgodnienia	1026
4. Limity	1027
5. Możliwość korekty zwiększającej VAT naliczony	1028
6. Korekta VAT należnego („złe długi”)	1028
7. Odliczenie podatku naliczonego – struktura, przewspółczynnik	1029
8. Przykładowa lista procedur weryfikujących rozliczenia VAT za zakończony rok	1031
Rozdział IV. Zamknięcie roku w przypadku wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych od strony prawnej i podatkowej w 2018 r.	1032
1. Rodzaje obowiązkowych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1032
1.1. Kategorie wpłat na PFRON	1032
1.2. Wpłaty z tytułu niezapewnienia ustawowego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych	1032
1.3. Wpłaty związane z nieprzystosowaniem środowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych	1032
1.4. Wpłaty od zakładów aktywności zawodowej	1032
1.5. Wpłaty od zakładów pracy chronionej	1033
2. Typy pracodawców i konieczność ich rejestracji w PFRON	1033

3. Rodzaje deklaracji i informacji składanych przez pracodawców do PFRON	1034
4. Zamknięcie roku w przypadku wpłat na PFRON.....	1035
5. Wpłaty na PFRON z tytułu niezapewnienia ustawowego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych.....	1036
5.1. Podmioty zobowiązane do wpłat	1036
5.2. Ustalenie stanu i wskaźnika zatrudnienia, w tym zatrudnienia osób niepełnosprawnych.....	1036
5.3. Wyliczanie wpłaty do PFRON	1037
5.4. Podmioty zwolnione z wpłat na PFRON.....	1038
5.5. Obniżenie ustawowego wskaźnika wpłat.....	1038
6. Zamknięcie roku i wypełnienie informacji (INF-2) lub deklaracji (DEK-R) rocznych w 2018 r.	1039
7. Ulgi we wpłatach na PFRON	1040
7.1. Wystawianie informacji o obniżeniu wpłat na zasadach obowiązujących od 1.7.2016 r. oraz od 1.10.2018 r.....	1040
7.2. Wyliczenie kwoty ulgi.....	1042
7.3. Nowy limit wykorzystania ulgi.....	1043
7.4. Kary finansowe dla wystawcy ulgi.....	1043
8. Ujęcie księgowe i podatkowe wpłat na PFRON	1044
Rozdział V. Sprawozdania finansowe a GUS	1046
1. Wprowadzenie	1046
2. Sprawozdanie F-01	1046
Część X. Deklaracje podatkowe	
Rozdział I. Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym (PIT-36/PIT-36S)	1051
1. Obowiązek składania zeznania PIT-36/PIT-36S	1051
1.1. Podatnicy zobowiązani do składania zeznania PIT-36/PIT-36S.....	1051
1.2. Termin złożenia zeznania PIT-36/PIT-36S.....	1052
1.3. Urząd skarbowy właściwy do złożenia zeznania PIT-36/PIT-36S	1052
1.4. Przychody i koszty wykazywane w PIT-36/PIT-36S.....	1052
1.5. Obliczenie skali podatkowej	1052
2. Wyjaśnienia do wzoru PIT-36/PIT-36S.....	1053
2.1. Identyfikatory podatkowe.....	1053
2.2. Informacje o charakterze wewnętrznym, data złożenia zeznania	1053
2.3. Wybór sposobu opodatkowania	1053
2.3.1. Rozliczenie indywidualne	1053
2.3.2. Rozliczenie wspólnie z małżonkiem	1053
2.3.3. Wspólne rozliczenie w przypadku śmierci małżonka	1054
2.3.4. Rozliczenie małżonków mających miejsce zamieszkania inne niż Polska	1054
2.3.5. Rozliczenie przez osobę samotnie wychowującą dziecko	1054
2.3.6. Rozliczenie w sposób określony w art. 29 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	1057
2.4. Część A – miejsce i cel składania zeznania	1058
2.5. Część B – dane identyfikacyjne i aktualny adres zamieszkania	1058
2.6. Część C – informacje dodatkowe.....	1058
2.7. Część D – dochody/straty ze źródeł przychodów	1058
2.7.1. Część D.1 i D.2 – dochody i straty podatnika	1058
2.7.2. Część D.3 – dochody małoletnich dzieci	1060
2.8. Część E – odliczenie dochodu zwolnionego, strat i składek na ubezpieczenie społeczne.....	1061
2.9. Część F – odliczenie od dochodów/zwolnienie	1062
2.9.1. Wydatki wykazane w części B załącznika PIT/O	1062
2.9.2. Wydatki (koszty kwalifikowane) wykazane w poz. 43 załącznika PIT/BR.....	1065
2.9.3. Wydatki wykazane w części B.1 załącznika PIT/D	1066
2.9.4. Dodatkowa obniżka na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 24.1.1995 r. w sprawie odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych oraz obniżek podatku dochodowego w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym.....	1066
2.9.5. Odliczenia od dochodu wydatków mieszkaniowych wykazane w części B.3 załącznika PIT/D.....	1067
2.9.6. Dochód zwolniony z opodatkowania w związku z działalnością prowadzoną na terenie specjalnej strefy ekonomicznej	1067
2.10. Część G – kwoty zwiększające podstawę opodatkowania/zmniejszające stratę.....	1067

2.11. Część H – obliczenie podatku	1068
2.11.1. Dochód ze źródeł zagranicznych	1068
2.12. Część I – odliczenia od podatku	1070
2.13. Część J – odliczenie zobowiązania podatkowego	1073
2.14. Część K – zaliczki, o których mowa w art. 44 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz kwoty podatku, o którym mowa w art. 30g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.....	1073
2.15. Część L – dodatkowy zwrot z tytułu ulgi na dzieci.....	1073
2.16. Część M – kwota do zapłaty/nadpłata/łączna kwota zwrotu.....	1074
2.17. Część N – zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 44 ust. 1b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	1074
2.18. Część O – odsetki naliczone zgodnie z art. 22e ust. 1 pkt 4 i ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	1075
2.19. Część P – należne zaliczki, o których mowa w art. 44 ust. 1a, 1c i 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	1075
2.20. Część Q – informacja o dochodach (przychodach) wykazywanych na podstawie art. 45 ust. 3c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	1075
2.21. Część R – wniosek o przekazanie 1% podatku należnego na rzecz organizacji pożytku publicznego.....	1075
2.22. Część S – informacje uzupełniające	1075
2.23. Część T – informacje o załącznikach	1076
2.24. Część U – Karta Dużej Rodziny	1076
2.25. Część U – oświadczenie i podpis podatnika/małżonka/pełnomocnika	1077
Rozdział II. Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym (PIT-37)	1078
1. Obowiązek składania zeznania PIT-37	1078
1.1. Podatnicy zobowiązani do składania zeznania PIT-37.....	1078
1.2. Termin złożenia zeznania PIT-37.....	1078
1.3. Urząd skarbowy właściwy do złożenia zeznania PIT-37	1079
1.4. Przychody i koszty wykazywane w PIT-37.....	1079
1.5. Obliczenie skali podatkowej	1080
2. Wyjaśnienia do wzoru PIT-37.....	1080
2.1. Identyfikatory podatkowe.....	1081
2.2. Informacje o charakterze wewnętrznym, data złożenia zeznania	1081
2.3. Wybór sposobu opodatkowania	1081
2.4. Część A – miejsce i cel składania zeznania	1082
2.5. Część B – dane identyfikacyjne i aktualny adres zamieszkania	1082
2.6. Część C – dochody/straty ze źródeł przychodów.....	1082
2.7. Część D – odliczenia od dochodu	1083
2.8. Część E – obliczenie podatku	1083
2.9. Część F – odliczenia od podatku	1084
2.10. Część G – obliczenie zobowiązania podatkowego.....	1084
2.11. Część H – dodatkowy zwrot z tytułu ulgi na dzieci	1084
2.12. Część I – informacja o dochodach (przychodach), o których mowa w art. 45 ust. 3c PODOFizU	1085
2.13. Część J – wniosek o przekazanie 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP)	1085
2.14. Część K – informacje uzupełniające	1085
2.15. Część L – informacje o załącznikach	1085
2.16. Część M – rachunek osobisty właściwy do zwrotu nadpłaty	1085
2.17. Część N – Karta Dużej Rodziny	1086
2.18. Część O – oświadczenie i podpis podatnika/pełnomocnika.....	1086
Rozdział III. Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym (PIT-38)	1088
1. Obowiązek składania zeznania PIT-38	1088
1.1. Podatnicy zobowiązani do składania zeznania PIT-38.....	1088
1.2. Termin złożenia zeznania PIT-38.....	1089
1.3. Usługa „Twój e-PIT”	1090
1.4. Urząd skarbowy właściwy do złożenia zeznania PIT-38	1091
1.5. Dochody wykazywane w PIT-38	1091
1.5.1. Zbycie (odpłatne) papierów wartościowych	1091
1.5.2. Sprzedaż krótka – odpłatne zbycie pożyczonych papierów wartościowych	1092

1.5.3. Dochody z realizacji praw wynikających z papierów wartościowych, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. b ObrInstrFinU	1093
1.5.4. Dochody z tytułu odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających	1093
1.5.5. Odpłatne zbycie udziałów (akcji) w spółce, a także udziałów (akcji) spółki kapitałowej powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną w jednoosobową spółkę kapitałową.....	1093
1.5.6. Objęcie udziałów lub akcji w zamian za wkład rzeczowy (aport).....	1094
1.5.7. Wymiana udziałów (akcji)	1095
1.6. Przychody wykazywane w PIT-38.....	1095
1.7. Podatek do wykazania w PIT-38	1096
2. Wyjaśnienia do wzoru PIT-38.....	1096
2.1. Identyfikatory podatkowe.....	1096
2.2. Część A – miejsce i cel składania zeznania	1096
2.3. Część B – dane identyfikacyjne i aktualny adres zamieszkania	1096
2.4. Część C – dochody/straty	1096
2.5. Część D – obliczenie zobowiązania podatkowego.....	1097
2.6. Część E – kwota do zapłaty	1098
2.6.1. Zryczałtowany podatek dochodowy – art. 29 PDOFizU.....	1099
2.6.2. Zryczałtowany podatek dochodowy – art. 30 PDOFizU	1099
2.6.3. Zryczałtowany podatek dochodowy – art. 30a PDOFizU	1099
2.7. Część F – zryczałtowany podatek dochodowy (o którym mowa w art. 44 ust. 1b PDOFizU)	1101
2.8. Część G – informacja o dochodach (przychodach), o których mowa w art. 45 ust. 3c PDOFizU	1101
2.9. Część H – wniosek o przekazanie 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego wraz z informacjami uzupełniającymi.....	1101
2.10. Część I – informacje uzupełniające	1101
2.11. Część J – informacje o załącznikach.....	1102
2.12. Część K – podpis podatnika/pełnomocnika.....	1102
Rozdział IV. Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym (PIT-39) ...	1103
1. Obowiązek składania zeznania PIT-39	1103
1.1. Podatnicy zobowiązani do składania zeznania PIT-39.....	1103
1.2. Termin złożenia zeznania PIT-39	1104
1.3. Urząd skarbowy właściwy do złożenia zeznania PIT-39	1104
1.4. Ustalanie podstawy opodatkowania	1104
1.4.1. Ustalanie wysokości przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw	1104
1.4.2. Ustalanie kosztów uzyskania przychodu.....	1104
1.4.3. Opodatkowanie zamiany nieruchomości.....	1106
1.5. Podatek do wykazania w PIT-39	1106
1.6. Zwolnienie przedmiotowe	1106
1.6.1. Wydatki na cele mieszkaniowe – wyjaśnienie pojęć	1106
1.6.2. Wydatki na cele mieszkaniowe – spłata kredytu (pożyczki).....	1107
1.6.3. Wydatki na cele mieszkaniowe – zamiana (barter)	1108
1.6.4. Wydatki na cele mieszkaniowe – wyłączenie	1109
1.6.5. Wydatki na cele mieszkaniowe – orzecznictwo	1109
2. Wyjaśnienia do wzoru PIT-39.....	1112
2.1. Identyfikatory podatkowe	1112
2.2. Część A – miejsce i cel składania zeznania	1112
2.3. Część B – dane identyfikacyjne i aktualny adres zamieszkania	1112
2.4. Część C – dochód/strata	1112
2.5. Część D – obliczenie zobowiązania podatkowego.....	1112
2.6. Część E – kwota do zapłaty	1113
2.7. Część F – zryczałtowany podatek dochodowy (o którym mowa w art. 44 ust. 1b PDOFizU)	1114
2.8. Część G – informacja o dochodach (przychodach), o których mowa w art. 45 ust. 3c PDOFizU	1114
2.9. Część H – wniosek o przekazanie 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego wraz z informacjami uzupełniającymi.....	1114
2.10. Część I – informacje uzupełniające	1114
2.11. Część J – informacje o załącznikach.....	1115
2.12. Część K – podpis podatnika/pełnomocnika	1115

Rozdział V. Informacja podatnika podatku dochodowego od osób prawnych o otrzymanych/przekazanych darowiznach (CIT-D)	1116
1. Przedmiot informacji CIT-D.....	1116
2. Pojęcie darowizny	1116
3. Darowizna jako przychód i koszt podatkowy	1117
4. Źródła darowizn, które można odliczyć od dochodu z limitem 10%	1117
4.1. Darowizny przekazane na cele społecznie użyteczne	1117
4.2. Darowizny przekazane na cele kultu religijnego	1119
5. Darowizny przekazane na działalność charytatywno-opiekuńczą Kościoła – nieobjęte limitem	1120
6. Darowizny rzeczowe	1121
7. Obowiązki sprawozdawcze spoczywające na darczyńcy	1122
8. Obowiązki sprawozdawcze spoczywające na obdarowanym	1126
Rozdział VI. Informacja podatnika do ustalenia należnych jednostkom samorządu terytorialnego dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT-ST)	1128
1. Podstawa prawna informacji CIT-ST	1128
2. Podatnicy zobowiązani do składania informacji CIT-ST.....	1128
3. Informacja o zakładach (oddziałach) – CIT-ST/A.....	1131
4. Właściwość organu podatkowego dla informacji CIT-ST.....	1131
5. Składanie informacji CIT-ST	1131
Rozdział VII. Inne ważne deklaracje CIT (CIT-5, CIT-6R, CIT-6AR, CIT-7, CIT-10Z, CIT-11R)	1134
1. Opodatkowanie dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych.....	1134
2. Oświadczenie CIT-5	1135
3. Deklaracja CIT-6R.....	1138
4. Informacja CIT-7.....	1141
5. Deklaracja CIT-10Z.....	1143
6. Deklaracja CIT-6AR.....	1148
6.1. Składanie deklaracji CIT-6AR przez spółkę przejmującą przy połączeniu bądź podziale spółek kapitałowych	1148
6.2. Składanie deklaracji CIT-6AR przez spółkę, która korzystała ze zwolnienia od podatku uzyskanych przez nią przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i która to prawo utraciła	1150
7. Deklaracja o CIT-11R	1153